

Objektas **UAB „Pamargės pienas“ galvijų auginimo ir pienininkystės kompleksas, adresu Smilgių vs. 7, Smilgių sen., Panevėžio r.**

Dalis **Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas**

Rengimo metai **2024**

PŪV organizatorius **UAB „Pamargės pienas“**

PAV dokumentų rengėjas: **UAB „Ekostruktūra“**

Įmonės PVSV licencija	Rengėjų sąrašas	Vardas Pavardė	Parašas
VSL-552	Direktorė, mob. tel. 867608277	Ona Samuchovienė	
	Aplinkosaugos vadovas	Darius Pratašius	
	Visuomenės sveikatos specialistė	Agnė Daukšienė	

UAB Ekostruktūra
 Registracijos adresas: Raudondvario pl. 288A-9, LT-47164 Kaunas.
 Biuro adresas: Studentų g. 67-513, LT-51392 Kaunas.
 El. paštas info@ekostruktura.lt, www.ekostruktura.lt
 Įmonės kodas 304230247. PVM mokėtojo kodas LT100010120715

Turinys

IVADAS.....	6
1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA)	7
2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ.....	7
3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ.....	7
3.1. ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“;	7
3.2. planuojamas (projektinis) ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos) (pavadinimas, kiekis per metus), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai išteklių (pavadinimas, kiekis per metus, pavojingumas, rizika);	8
3.3. ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo (objekto naudojimo) trukmė (tais atvejais, kai planuojama terminuota ūkinė veikla);	11
3.4. ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas; 11	
3.5. informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. –atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas;	11
3.6. siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.	11
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ:	11
4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetus, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinėse informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;	11
4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išraša iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija);	17
4.3. vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.);	18
4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).....	19
5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS (IDENTIFIKUOJAMI IR APRAŠOMI PLANUOJAMOS AR VYKDOMOS ŪKINĖS VEIKLOS LEMIAMI SVEIKATAI ĮTAKĄ DARANTYS VEIKSNIAI, APRAŠOMAS GALIMAS JŲ POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATAI ARTIMIAUSIOJE GYVENAMŲJŲ PASTATŲ APLINKOJE, VISUOMENINĖS PASKIRTIES TERITORIJOSE IR STATINIUOSE, REKREACINĖSE TERITORIJOSE IR KITUOSE SVARBIUOSE OBJEKTUOSE, NURODYTUOSE POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODINIŲ NURODYMŲ PRIEDO 4.4 PAPUNKTYJE):	20
5.1. planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą bus išmetami teršalai, stacionarių (organizuotų ir neorganizuotų) ir mobilių taršos šaltinių ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų teršalų kiekio skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro foninis užterštumas, numatomų išmesti teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, aplinkos oro užterštumo	

- prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų išmesti teršalų didžiausiai koncentracijai skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie teršalų koncentracijos skaičiavimui naudotas parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, foniniai aplinkos užterštumo duomenys ir jų pasirinkimo pagrindimas, teršalų koncentracijos skaičiavimo rezultatai ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinacių sistema ir mastelis, pateikiama aplinkos oro užterštumo prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai;20
- 5.2. galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą išsiskirs kvapai, kvapus skleidžiančios cheminės medžiagos, kvapų susidarymo šaltiniai (stacionarūs organizuoti ir neorganizuoti) ir jų ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų kvapų emisijų skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų skleidžiamų kvapų koncentracijai aplinkos ore skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie kvapų koncentracijos skaičiavimo parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, naudotos cheminių medžiagų kvapų slenkstinės vertės, kvapų koncentracijos skaičiavimo rezultatai (pagal galimybes įvertinant ir greta planuojamos ūkinės veiklos esančių kvapų susidarymo šaltinių, galinčių turėti poveikį visuomenės sveikatai ir sanitarinės apsaugos zonų riboms, skleidžiamą taršą) ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinacių sistema ir mastelis; pateikiama aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai;40
- 5.3. fizinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: esamos būklės įvertinimas, taršos šaltinių (stacionarių ir mobilių) aprašymas, jų ypatybės bei vieta (schema), informacija apie skleidžiamą taršą (emisijas), šios taršos ribiniai dydžiai, taršos sklaidimo prognozė / sklaidos modeliavimo rezultatai (lentelės, žemėlapiai):44
- 5.3.1. pateikiami planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo emisijos duomenys, pateikiamos stacionarių triukšmo šaltinių gamintojų techninių specifikacijų, kuriose pateikta informacija apie stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą (garso galingumo lygį), kopijos, nurodomas stacionarių triukšmo šaltinių darbo pobūdis ir darbo laikas, triukšmo šaltinių, esančių patalpų viduje, vertinimui pateikiamos pastato (pastatų) išorinių sienų oro garso izoliavimo Rw rodiklis (rodikliai), pastato patalpų tūris, plotas, aukštis; tais atvejais, kai stacionarių triukšmo šaltinių gamintojai nepateikia informacijos apie planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą, šie duomenys gali būti gauti pagal Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, 19.1–19.3 papunkčiuose nurodytus ar lygiaverčius Lietuvos standartus kitoje vykdomoje ūkinėje veikloje atlikus jau naudojamų ekvivalentiškų stacionarių triukšmo šaltinių garso slėgio lygio ar garso intensyvumo matavimus garso galingumui apskaičiuoti;44
- 5.3.2. nurodoma naudota skaičiavimams triukšmo sklaidos modeliavimo programinė įranga, naudotas skaičiavimo standartas, triukšmo rodikliai, vietovės meteorologinės sąlygos, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, triukšmo sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinacių sistema ir mastelis;51
- 5.3.3. pateikiami nejonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių duomenys: radiotechninių objektų techniniai duomenys pagal Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-200 „Dėl Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; papildomai nurodoma skaičiavimams naudota elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos programa, naudotas skaičiavimo standartas ir / ar metodas, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapio koordinacių sistema ir mastelis;53
- 5.4. įvertinami kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai;53
- 5.5. gali būti identifikuojami ir aprašomi kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai, socialiniai, psichologiniai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose (gali būti naudojami kokybinio pobūdžio įvertinimo (aprašomieji) metodai, pavyzdžiui, pateikiami mokslinių tyrimų, tam tikrų visuomenės grupių apklausos duomenys, analizės, ekspertų nuomonės, konkrečios teritorijos situacijos analizė ir pan.).53

6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS BEI JŲ PASIRINKIMO ARGUMENTAI (ATASKAITOJE PATEIKIAMAS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIŲ PRIEMONIŲ APRAŠYMAS, DOKUMENTAI, PATVIRTINANTYS TARŠOS PREVENCIJOS ARBA MAŽINIMO GALIMYBES IR ATITINKAMŲ PLANUOJAMŲ ARBA ĮGYVENDINTŲ PRIEMONIŲ VEIKSMINGUMĄ, SVEIKATOS RIZIKOS VEIKSNIŲ ARTIMIAUSIOJE GYVENAMOJOJE APLINKOJE IR TIES SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOMIS POKYČIAI ĮDIEGUS ŠIAS PRIEMONES).	57
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ (ATASKAITOJE ANALIZUOJAMI TIK TIE VISUOMENĖS GRUPIŲ DEMOGRAFINIAI IR SVEIKATOS STATISTIKOS RODIKLIAI, KURIE YRA PRIEINAMI IR REIKŠMINGI VERTINANT PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI. PAGAL GALIMYBĘ IR REIKALINGUMĄ GALI BŪTI ANALIZUOJAMI IR KITI PAPILDOMI RODIKLIAI. GALI BŪTI PATEIKIAMA MOKSLINIŲ TYRIMŲ ARBA OFICIALIOSIOS STATISTIKOS APŽVALGA):	58
7.1. vietovės gyventojų demografiniai rodikliai (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys);	58
7.2. gyventojų sergamumo rodiklių analizė (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys);	63
7.3. gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė (aprašomos svarbiausios gyventojų rizikos grupės, ypač atkreipiant dėmesį į pažeidžiamiausias grupes: vaikus, pagyvenusius žmones, mažas pajamas turinčiuosius ir kt.);	66
7.4. gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis (su šalies vidurkiu, kitų savivaldybių duomenimis ir pan.);	67
7.5. planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.	67
8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS:	67
8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis	67
8.2. Ataskaitos rengėjas, nustatydamas sanitarinės apsaugos zonos ribas, Ataskaitoje pateikia:	68
8.2.1. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą (topografinį planą, brėžinį ar žemėlapi, kurio mastelis 1:500–1:10000, tačiau gali būti naudojamas ir kitas mastelis, jei dokumentuose bus pateikta aiški šiame punkte nurodyta informacija), kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir / ar taršos objekto arba keleto jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai (pateikiamas ne senesnis kaip 1 metų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas);	68
8.2.2. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertėmis, izolinijomis, taršos šaltiniais;	73
8.3. kai nustatomos arba tikslinamos jau vykdomos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos ribos, Ataskaitoje turi būti pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribas pagrindžiantys duomenys, gauti remiantis faktiniais ūkinės veiklos skleidžiamos fizikinės ir cheminės taršos bei taršos kvapais duomenimis.	73
9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS:	73
9.1. panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas;	73
9.2. galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos.	74
10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS: NURODOMA, AR PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS SĄLYGOS ATITINKA VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMUS ARBA KOKIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMŲ PLANUOJAMOS ARBA VYKDOMOS ŪKINĖS VEIKLOS SĄLYGOS NEATITINKA (KONKRETAUS TEISĖS AKTO STRAIPSNIS, JO DALIS, PUNKTAS).	74
11. SIŪLAMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS: NURODOMAS SIŪLOMŲ SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ DYDIS METRAIS, TARŠOS ŠALTINIS (-IAI), NUO KURIO (-IŲ) NUSTATOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS. PRIDEDAMAS SIŪLOMŲ SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ PLANAS (TOPOGRAFINIS PLANAS, BRĖŽINYS AR ŽEMĖLAPIS), KURIAME NURODYTOS SIŪLAMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS.	74
12. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS IR PAN.	75

13. NAUDOTOS LITERATŪROS SĄRAŠAS.75
14. *PRIEDAI. Prie Ataskaitos pridedami Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniuose nurodymuose ir jų priede paminėti žemėlapiai, brėžiniai, schemas, nuotraukos, teršalų matavimų ir (ar) sklaidos skaičiavimų rezultatai, skaičiavimai, grafinė informacija, papildoma naudota informacija apie gyventojų demografinę arba sveikatos būklę, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“, minimi dokumentai, susiję su visuomenės informavimu, ir kiti Ataskaitai rengti naudoti dokumentai.76*

Priedo Nr.	Priedo pavadinimas
1.	Įmonės kvalifikacijos dokumentas – PVSV licencijos kopija
2.	Ūkio komplekso sklypų registrų išrašai
3.	Oro tarša, kvapai (LHMT pažyma, žemėlapiai)
4.	Triukšmo žemėlapiai
5.	Į SAZ patenkančių kitų (ne ūkio sklypų) registrų išrašai
6.	Nacionalinės žemės tarnybos raštas dėl specialiosios sąlygos nustatymo klaidos taisymo atveju. Sklypo savininko informavimo raštas. išsiuntimo kvitas
7.	Kiti sutikimai dėl specialiosios sąlygos
8.	Visuomenės informavimo medžiaga, protokolas

IVADAS

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) atliekamas ir sanitarinės apsaugos zona (SAZ) nustatoma Panevėžio apskrityje, Panevėžio rajono savivaldybėje, Smilgių seniūnijoje, adresu Smilgių viensėdis 7, esamam pienininkystės kompleksui.

Esamame pieninių galvijų auginimo komplekse auginama 901 vnt. gyvulių (743,35 sutartinių gyvulių, toliau - SG). Gyvulių kiekis nebus didinamas, sanitarinė apsaugos zona nustatoma esamam gyvulių kiekiui.

Pagal VĮ „Registru centras“ nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašus, ūkyje karvidė veikia nuo 1986 metų (Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 1), penkios veršidės nuo 1988, karvidė nuo 1988 (Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 7).

Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166 (su aktualia redakcija) 4 priedas nurodo, kad pastatams, kuriuose laikomi gyvūnai yra nustatomos sanitarinės apsaugos zonos. Veiklai (nuo 300 iki 1199 SG) taikoma apsaugos zona 300 m. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, normatyvinės sanitarinės apsaugos zonos ribos yra tikslinamos, jų pagrindimą pateikiant šioje poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje.

PVSV ataskaita parengta pagal planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai metodinius nurodymus, patvirtintus 2004-07-01 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos įsakymu Nr. V-491 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“ (Suvestinė redakcija nuo 2020-01-01). Vertinimai (triukšmo, oro taršos ir kvapų) atlikti licencijuotomis programomis.

Ataskaita viešai eksponuojama nuo 2024 m. spalio 21 d. iki lapkričio 5 d. darbo dienomis, darbo valandomis: Smilgių seniūnijos patalpose (adresu Panevėžio g. 15, Smilgių mstl., LT-5341 Panevėžio r., tel. (+370 45 55 35 24, 55 36 66). Su Ataskaita taip pat galima susipažinti poveikio visuomenės sveikatai vertintojo UAB „Ekostruktūra“ biure (adresu Studentų g. 67-513, Kaune) iš anksto susitarus telefonu. Ataskaita skelbiama internetiniame puslapyje <https://ekostruktura.lt/> (rubrikoje „Visuomenės informavimas“): <https://ekostruktura.lt/visuomenes-informavimas-pamarges-pienas-pvsv/>

Pasiūlymus Ataskaitos klausimais raštu, elektroniniu paštu buvo galima teikti ataskaitos rengėjui UAB „Ekostruktūra“, el. paštu info@ekostruktura.lt arba siųsti paprastu paštu registracijos adresu, Raudondvario pl. 288a-9, Kaunas LT-47164 iki viešo supažindinimo.

Pasiūlymų per supažindinimo laikotarpį iš visuomenės negauta.

Susirinkimas įvyko 2024 m. lapkričio 5 d. 17:00 val. ŽŪB „AUGA Smilgiai“ ofise, Panevėžio g. 36, Smilgiai, 38375 Panevėžio r. sav.

Parengtas protokolas, kuris pavišintas PVSV rengėjo (UAB „Ekostruktūra“ internetiniame puslapyje: <https://ekostruktura.lt/visuomenes-informavimas-protokolas-pamarges-pienas/>). Pasiūlymų protokolui iš visuomenės negauta.

Po viešo supažindinimo visuomenė dar 10 darbo dienų turėjo teisę teikti pasiūlymus, tačiau per šį laikotarpį pasiūlymų dėl Ataskaitos negauta.

Po visuomenės informavimo procedūrų galima teigti, kad visuomenė tinkamai supažindinta su planuojama ūkine veikla. Visuomenės informavimo medžiaga pateikta 8 priede.

1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVĄ)

Juridinio asmens pavadinimas – UAB „Pamargės pienas“
Įmonės kodas – 306237977
Adresas – Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 7
Tel.: +370 656 99959
Faksas: -
El. p. smilgiai@auga.lt

2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ

Juridinio asmens pavadinimas – UAB „Ekostruktūra“
Įmonės kodas – 304230247
Adresas – Raudondvario pl. 288a-9, Kaunas LT-47164
Tel.: +370 607 23980
El. p. info@ekostruktura.lt .
Juridinio asmens licencija, leidžianti verstis poveikio visuomenės sveikatai vertinimu: Nr.VSL-552 (pateikta: ataskaitos 1 Priede).
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, kontaktai – direktorė Ona Samuchovienė, mob. +370 676 08277, el. p. o.samuchoviene@ekostruktura.lt.

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

3.1. ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“;

Pavadinimas: UAB „Pamargės pienas“ galvijų auginimo ir pienininkystės kompleksas, adresu Smilgių vs. 7, Smilgių sen., Panevėžio r.

EVRK. Ekonominės veiklos rūšies kodas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ sekcija A „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“; skyrius 01 „Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla“ grupė 01.4 „Gyvulininkystė“, klasė 01.41 „Pieninių galvijų auginimas“.

3.2. planuojamas (projektinis) ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos) (pavadinimas, kiekis per metus), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai išteklių (pavadinimas, kiekis per metus, pavojingumas, rizika);

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) atliekamas ir sanitarinės apsaugos zona (SAZ) nustatoma Panevėžio apskrityje, Panevėžio rajono savivaldybėje, Smilgių seniūnijoje, adresu Smilgių viensėdis 7, esamam pienininkystės kompleksui. Esamame pieninių galvijų auginimo komplekse auginama 901 vnt. gyvulių (toliau – SG), kas sudaro 743,35 SG.

Komplekse yra šeši tvartai, du veršelių gardai, trys kietos frakcijos digestato¹ aikštelės (~630 m², ~2500 m² ir 138 m² ploto), trys skysto digestato rezervuarai (du po 29 m skersmens ir vienas 27 m skersmens, visų aukštis 6 m), dvi silosinės (3674 m² ir 3008 m² ploto), melžimo blokas su pieno šaldytuvų kompresorimi 1 vnt. bei ūkinės veiklos teritorijos dalyje (1 ha plote) yra įrengta biodujų jėgainė. Šioje jėgainėje apdorojamas komplekse susidarantis mėšlas ir srutos.

Galvijai tvarte laikomi ištisus metus. Tvartai nešildomi – šalto tipo. Tvartų ventiliacija natūrali, tvartuose susidaro skystas arba kraikinis mėšlas. Tvartuose yra esantys oro maišymo ventiliatoriai. Tvartuose oro maišymo ventiliatorių skaičius kintantis ir svyruojantis nuo 4 iki 5 vnt. Įrengta skreperinė mėšlo šalinimo sistema (skreperiai). Girdymui yra įrengtos automatinės girdyklos.

Silosinės dengiamos specialia trisluoksne juodai balta plėvele, skirta silosuotiems pašarams, atspindinčia šviesą, atsparia pramušimams ir plyšimui. Plėvelė saugo silosą nuo vandens ir oro, gerina jo laikymo sąlygas. Ši plėvelė neleidžia skliti kvapams. Patiesta plėvelė apdedama padangomis, neleidžiančiomis ją pakelti vėjuotą dieną. Visą šėrimo sezoną maksimaliai būna atvira tik ~50 m² silosinės.

Gyvūninės kilmės atliekos (kritę galvijai) laikomos atskiruose sandariuose konteneriuose ir ne vėliau kaip per 24 valandas perduodamos UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“. Atliekų tvarkymą žiūr. 4.3 skyriuje.

Per dieną primelžiama ~7000 litrų pieno, per metus primelžiamas kiekis sudaro ~2325000 litrų.

Ūkyje naudojamos žaliavos: silosas 5000 t/metus, šienas 50 t/metus, šienainis 550 t/metus, šiaudai 600 t/metus. Kombinuoti pašarai 90 t/per mėn. (1130 t/ metus).

Komplekse dirba 33 darbuotojai. Darbo laikas nuo 5:00 iki 23:00.

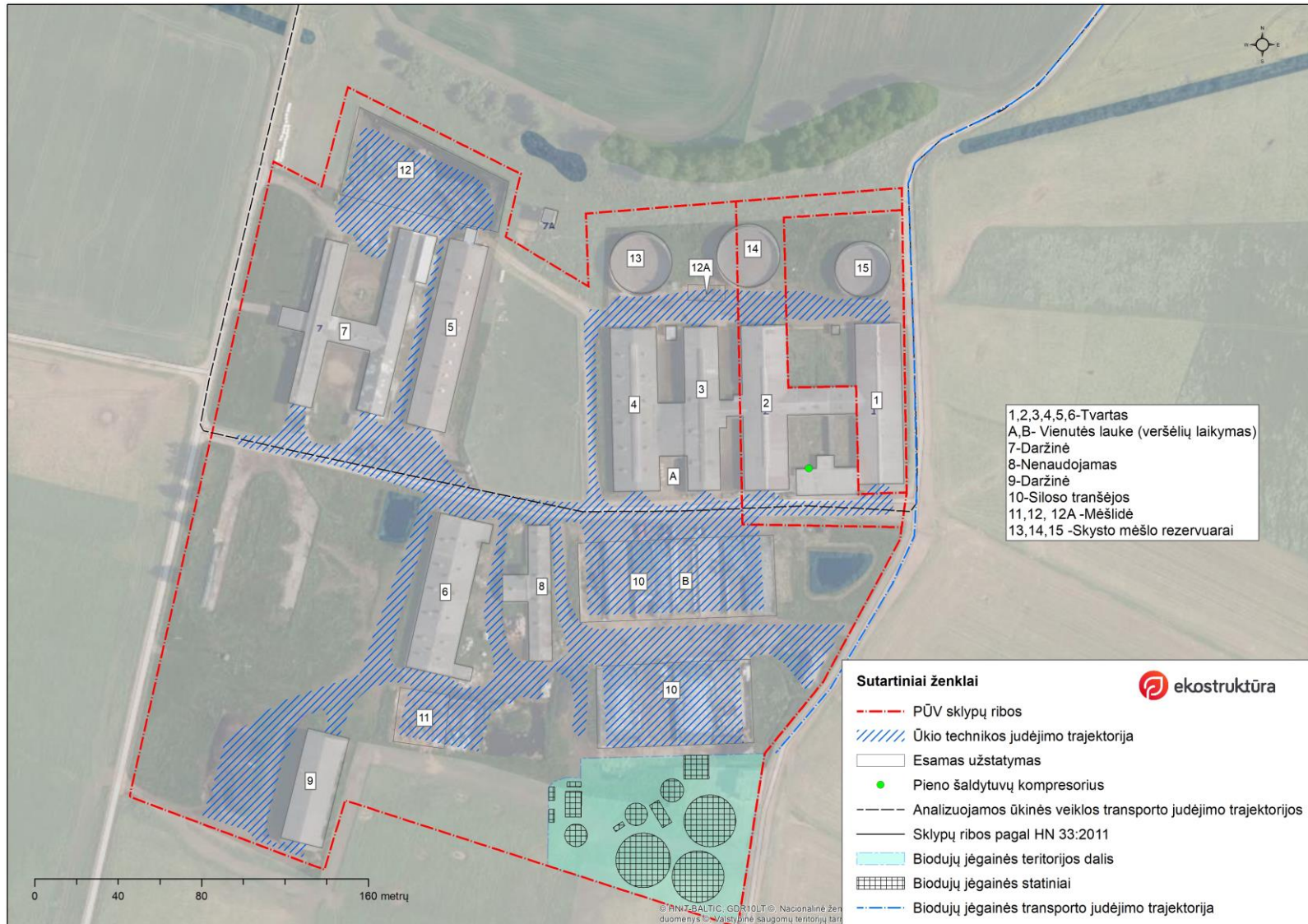
Teritorijoje manevruoja vienas dyzelinis traktorius iki 130 kW galios.

Iš viso transportavimo reikmėms darbo dienos metu į PŪV teritoriją atvyksta 3 sunkiosios transporto priemonės ir iki 15 lengvųjų transporto priemonių.

¹ biodujų gamybos proceso metu susidarancio šalutinio produkto biosubstrato, arba kitaip vadinamo digestatu laikymo vieta

1 lentelė. Esami galvijų kiekiai komplekse

Taršos šaltinis	Laikomi gyvuliai	Mėšlo tipas	Amžiaus grupė	Galvijų kiekis, vnt./sg.
1	2	3	4	5
Tvartas Nr. 601	Melžiamos karvės	Skystas	Virš 2 metų	180/180
Tvartas Nr. 602	Melžiamos karvės	Skystas	Virš 2 metų	193/193
Tvartas Nr. 603	Melžiamos karvės	Kraikinis	Virš 2 metų	62/62
	Užtrūkusios karvės	Kraikinis	Virš 2 metų	26/26
Tvartas Nr. 604	Melžiamos karvės	Skystas	Virš 2 metų	168/168
Tvartas Nr. 605	Prieauglis	Kraikinis	Iki 1 metų	123/30,75
Tvartas Nr. 606	Užtrūkusios karvės	Kraikinis	Virš 2 metų	42/42
	Prieauglis	Kraikinis	Nuo 1 iki 2 metų	33/23,1
Veršelių gardai Nr. 607	Veršeliai	Kraikinis	Iki 1 metų	27/6,75
Veršelių gardai Nr. 608	Veršeliai	Kraikinis	Iki 1 metų	47/11,75
Viso				901/743,35

1 pav. PŪV teritorija, esama situacija, kuriai atliekamas PVSV vertinimas

3.3. ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo (objekto naudojimo) trukmė (tais atvejais, kai planuojama terminuota ūkinė veikla);

PVSV ataskaita 2024 m.

Numatomas ilgalaikis neterminuotas esamo objekto naudojimas.

3.4. ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas;

Šiame punkte nurodyta informacija pateikta ankstesniame 3.2 skyriuje.

3.5. informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose – teritorijų planavimo, statinių statybos, sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo ar tikslinimo, ūkinės veiklos nutraukimo ar kt. – atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas;

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas atliekamas siekiant nustatyti sanitarinės apsaugos zonos ribas esamai situacijai, nedidinant galvijų skaičiaus.

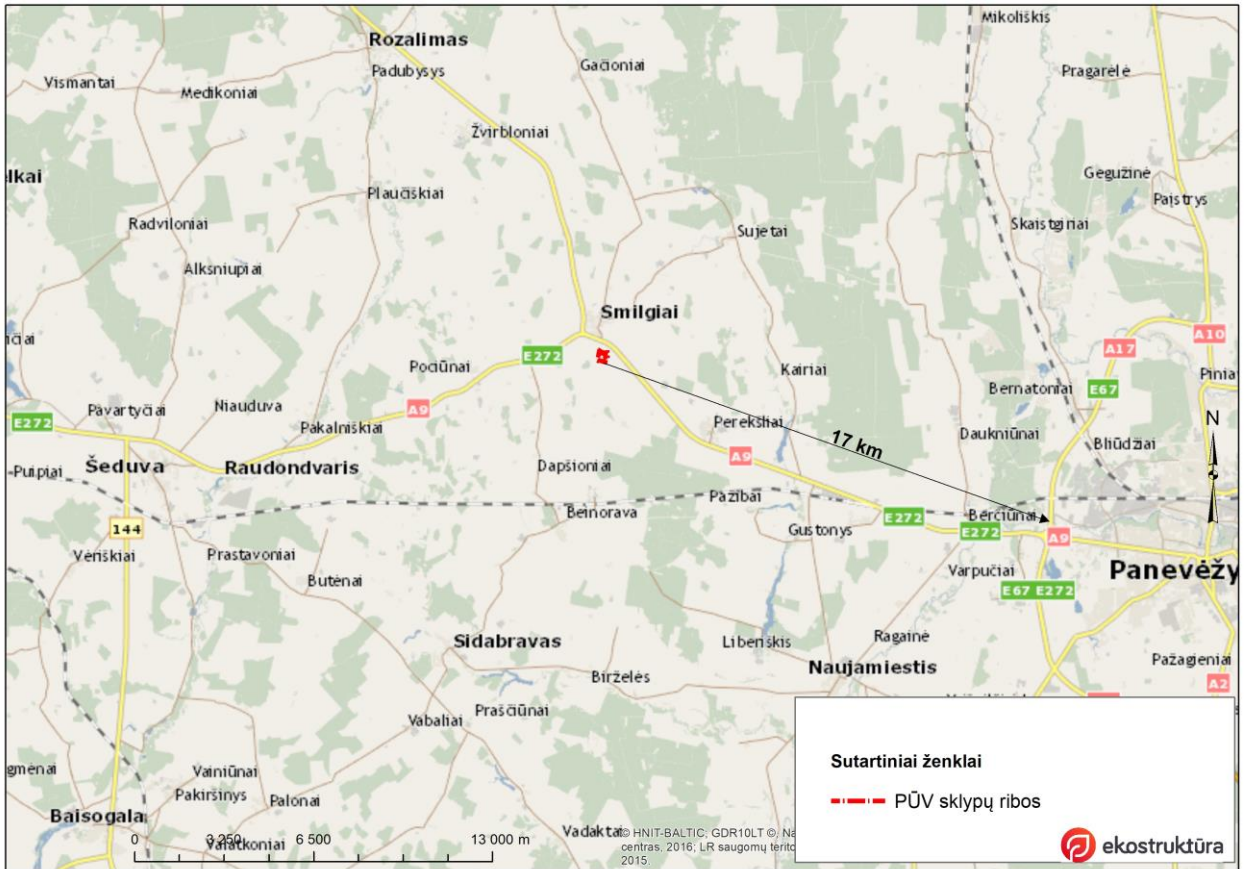
3.6. siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos; šis reikalavimas neprivalomas, kai atliekamas vykdomos ūkinės veiklos, kuriai reikia nustatyti arba patikslinti sanitarinės apsaugos zonų ribas, poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.

Alternatyvos nenagrinėjamos, kadangi SAZ nustatomas esamai veiklai, esamoje teritorijoje.

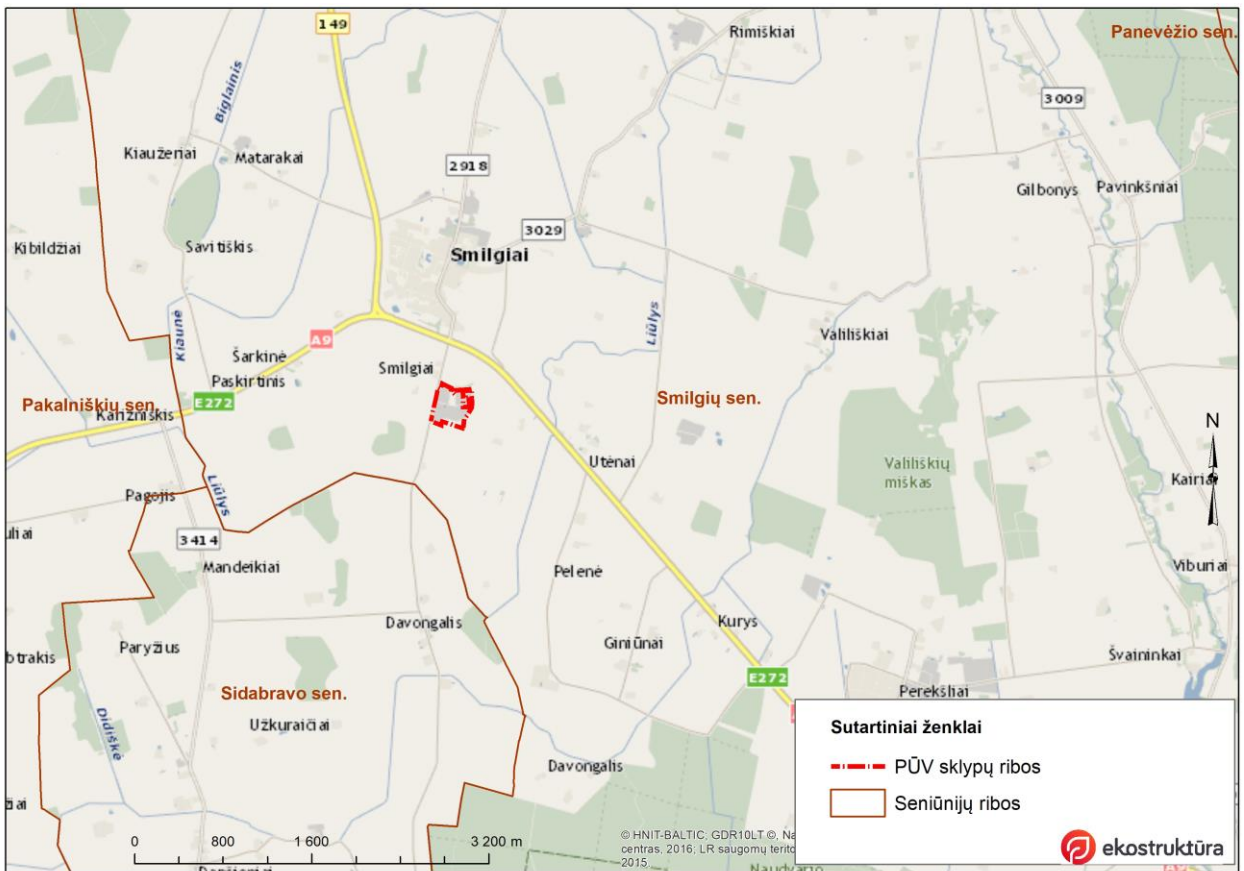
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ:

4.1. planuojamos ūkinės veiklos vieta (adresas) pagal administracinius teritorinius vienetų, jų dalis ir gyvenamąsias vietas (apskritis, savivaldybė, seniūnija, miestas, miestelis, kaimas, viensėdis, gatvė); teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, ne senesnis kaip 3 metų žemėlapis su gretimybėmis (ortofoto ar kitokiame žemėlapyje, kitose grafinės informacijos pateikimo priemonėse apibrėžta planuojama teritorija; planų mastelis pasirenkamas atsižvelgiant į planuojamos teritorijos ir teritorijos, kurią planuojama ūkinė veikla gali paveikti, dydžius), esamos ir suplanuotos gretimybės (žemės sklypai ir pastatai, su kuriais ribojasi teritorija), teritorijos, kurioje planuojama ūkinė veikla, svarba aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, ekonominiu, visuomeniniu ar kt. požiūriais, objektai, kuriems nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą, kita svarbi informacija;

Planuojamos veiklos adresas: Panevėžio apskritis, Panevėžio rajono savivaldybė, Smilgių seniūnija, Smilgių viensėdis 7.

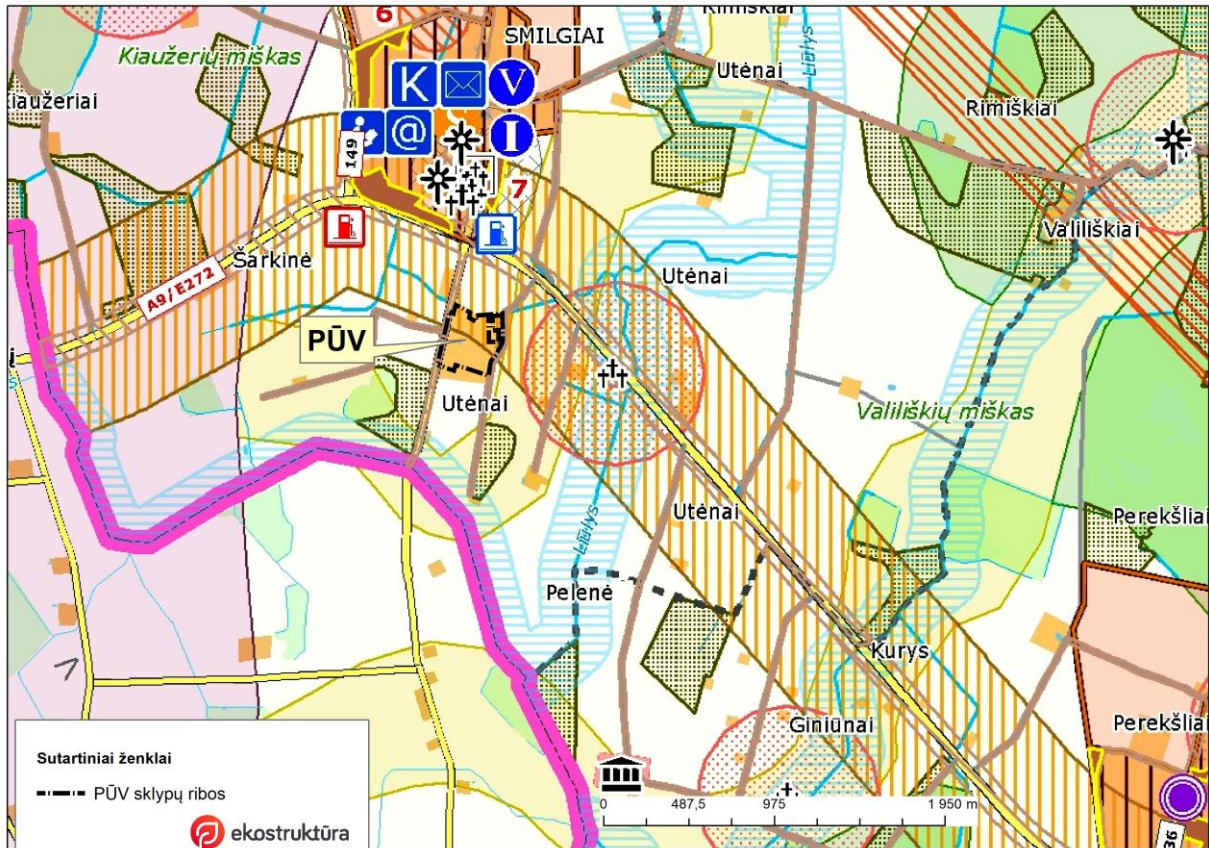
2 pav. PŪV vieta

3 pav. PŪV vieta seniūnijų atžvilgiu

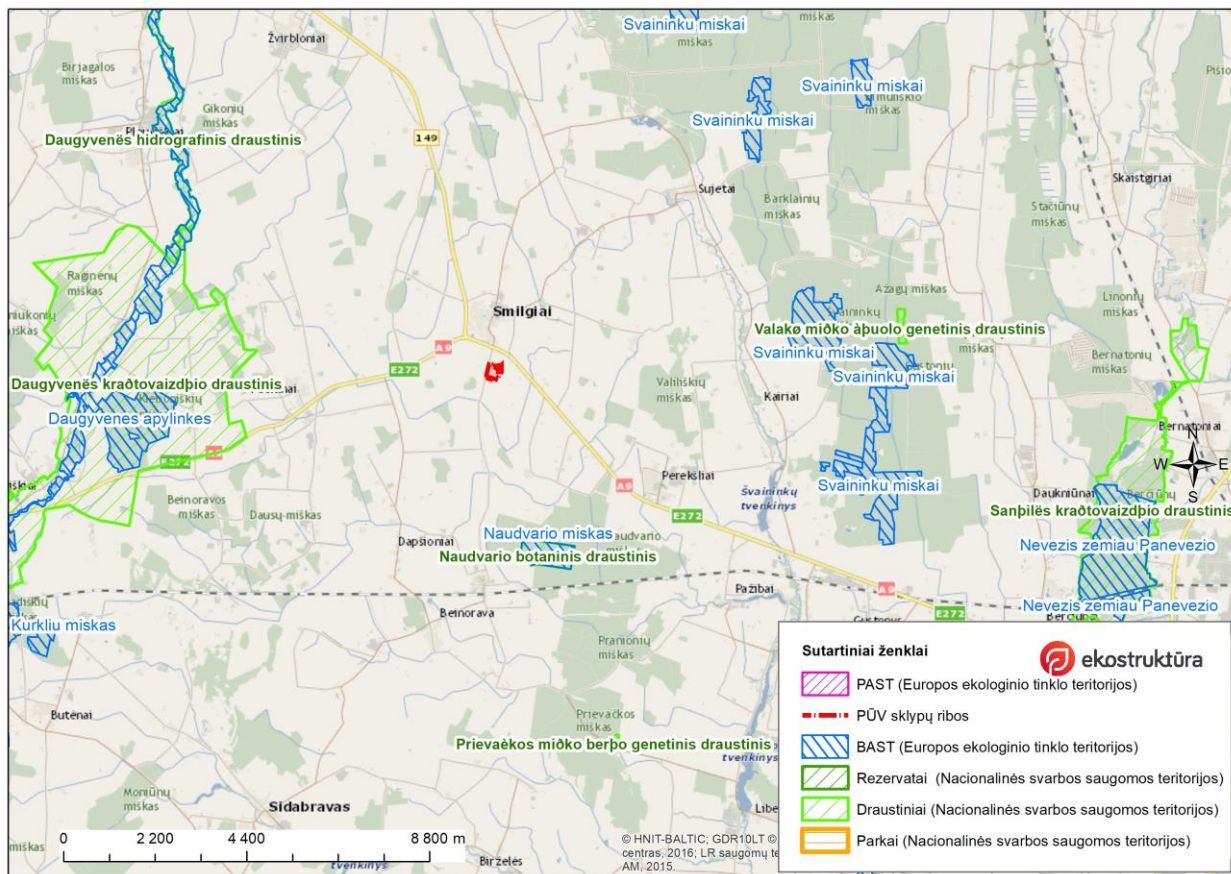
Pagal Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Panevėžio rajono savivaldybės tarybos sprendimu 2008 m. liepos 3 d. Nr. T-154 Žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžinio sprendinius, fermos yra nurodytos kaip „užstatyta teritorija“, paskirties keitimas nenumatomas.

Veiklos vieta reikšminga žemės ūkio aspektu, nes Panevėžio rajone vystoma intensyvi žemdirbystė.

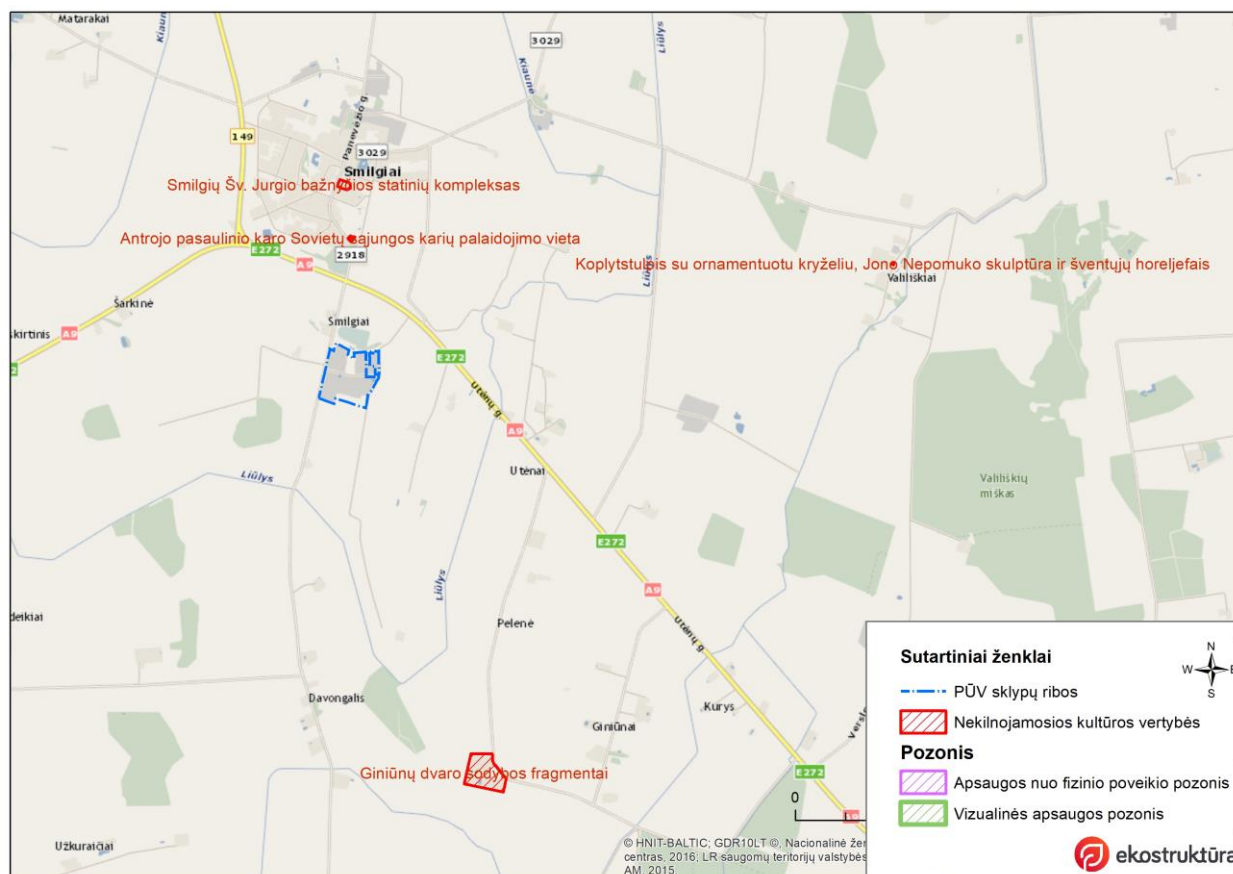
4 pav. Ištrauka iš Panevėžio rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių brėžinio „Sprendinių konkretizavimas. Pagrindinis brėžinys M 1:50000“

PŪV nėra jautri saugomų europinės svarbos „Natura 2000“ ar nacionalinių teritorijų atžvilgiu. Tokios teritorijos yra toli. Artimiausia saugoma teritorija – Naudvario botaninis draustinis ir buveinių apsaugai svarbi Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija Naudvario miškas, nutolę apie 3,8 km atstumu.

5 pav. Artimiausios saugomos teritorijos. Duomenys pagal sutartį su Geoportal.lt

Teritorija nejautri kultūros paveldo aspektu. Artimiausios vertybės - Antrojo pasaulinio karo Sovietų sąjungos karių palaidojimo vieta (kodas 11057), nutolusi ~650 m atstumu, Smilgių Šv. Jurgio bažnyčios statinių kompleksas (kodas 32852), nutolęs ~ 950 m atstum, Giniūnų dvaro sodybos fragmentai (kodas 11281), nutolę apie 2,2 km.

6 pav. Artimiausios kultūros paveldo vertybės

Gyvenamos teritorijos. Kompleksas nutolęs ~17 km nuo Panevėžio miesto, ~16 km nuo Šeduvos.

Pienininkystės kompleksas yra Smilgių kaime, pietiniame pakraštyje. Smilgiai – miestelis Panevėžio rajono savivaldybėje, šalia kelio A9 Panevėžys–Šiauliai. Prie Smilgių šis kelias išsišakoja į kelią 149 Smilgiai–Pakruojis. Seniūnijos ir seniūnaitijos centras. Stovi medinė Smilgių Šv. Jurgio bažnyčia (nuo 1858 m.), yra kapinės, veikia Smilgių gimnazija (su kraštotyros muziejumi), etnografinė sodyba-muziejus, biblioteka, paštas (LT-38055). Smilgių kaime gyvena 459 gyventojai (2021 m. duomenimis ²).

Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo PŪV teritorijos ribų nutolę ~97-471 m atstumu:

- gyvenamas namas Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 5, ~97 m atstumu;
- gyvenamas namas Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 4, ~101 m atstumu;
- gyvenamas namas Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 3, ~160 m atstumu;
- gyvenamas namas Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 6, ~181 m atstumu;
- gyvenamas namas Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Utėnų k., Utėnų g. 11, ~321 m atstumu;
- gyvenamas namas Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Utėnų k., Utėnų g. 3, ~471 m atstumu.

² <https://lt.wikipedia.org/wiki/Smilgiai>

4.2. žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai) (esamas ir planuojamas), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija);

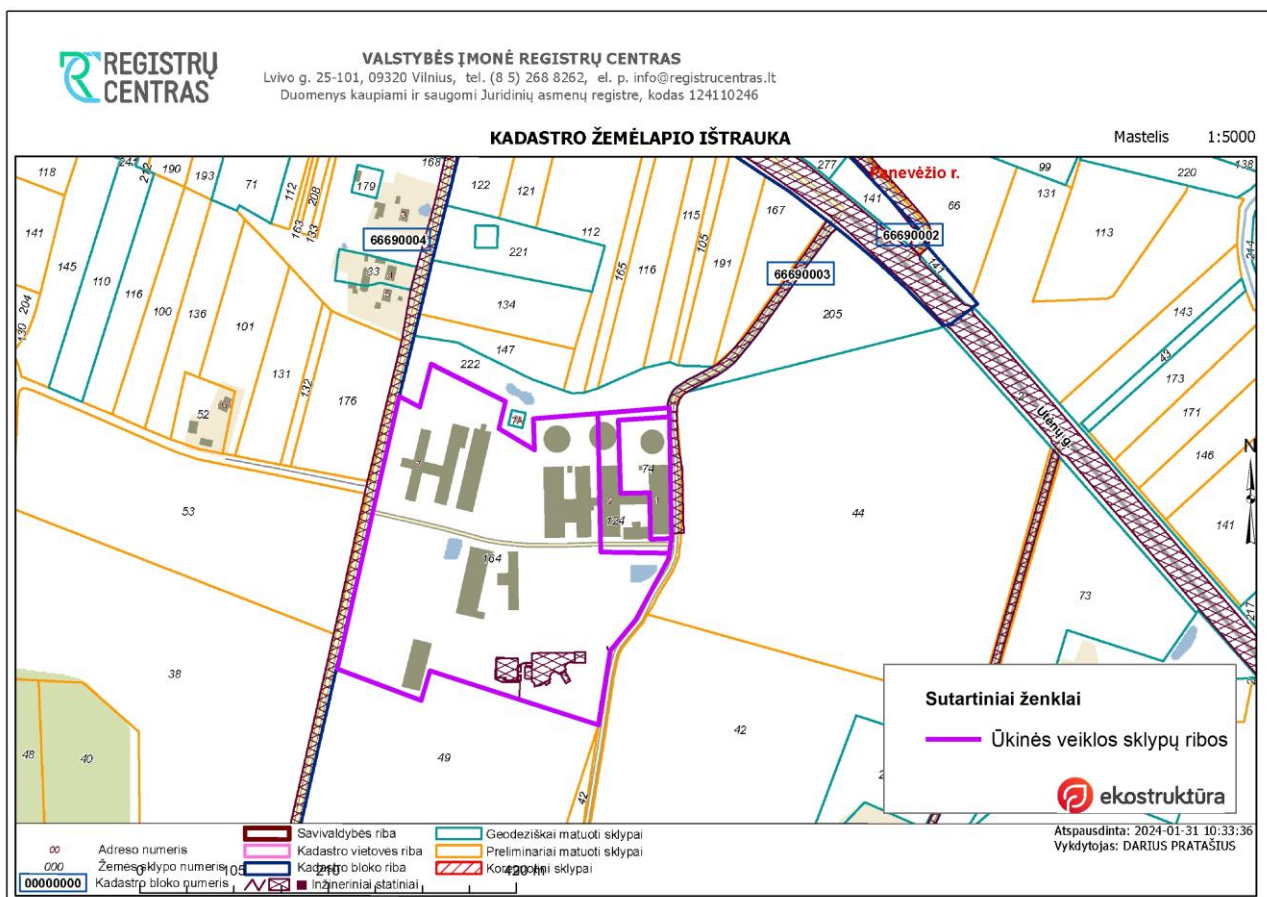
Pienininkystės kompleksą sudaro trys sklypai, kurių bendras plotas 10,2902 ha:

- 9,0361 ha ploto sklypas, Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 7, unikalus Nr. 4400-0546-9829, kadastro Nr. 6669/0003:164;
- 0,6693 ha ploto sklypas, Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 2, unikalus Nr. 6669-0003-0124, kadastro Nr. 6669/0003:124;
- 0,5848 ha ploto sklypas, Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 1, unikalus Nr. 6669-0003-0074, kadastro Nr. 6669/0003:74.

2 Lentelė. Sklypų, kurie sudaro kompleksą duomenys.

Eil. Nr.	Sklypo unikalus Nr., kadastro Nr.	Žemės sklypo plotas, ha	Nuosavybės teisė	Adresas	Pastaba dėl specialiosios sąlygos pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis)
1.	4400-0546-9829, 6669/0003:164	9,0361	Nuosavybės teisė Savininkas: ŽŪB "AUGA Smilgiai" ir UAB "Bioenergijos vystymas" bei fizinis asmuo	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 7	Spec. sąlyga jau įrašyta
2.	6669-0003-0124, 6669/0003:124	0,6693	Nuosavybės teisė Savininkas: ŽŪB "AUGA Smilgiai"	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 2	Spec. sąlyga jau įrašyta
3.	6669-0003-0074, 6669/0003:74	0,5848	Nuosavybės teisė Savininkas: ŽŪB "AUGA Smilgiai"	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 1	Neįrašyta įrašyta, bet sklypas ūkio, todėl bus įrašyta, atskirto sutikimo nereikia.
Viso:		10,2902 ha			

Žemės sklypų dokumentai pateikiami PVSV ataskaitos 2 priede.

8 pav. PŪV vieta, kadastro ištrauka.

4.3. vietovės infrastruktūra (vandens, šilumos energijos tiekimas, nuotekų surinkimas, valymas ir išleidimas, atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas, susisiekimo, privažiavimo keliai ir kt.);

Atliekų tvarkymas. Bendrovė turi buitinių atliekų konteinerius, kuriuos pagal sutartį išveža buitines atliekas tvarkanti įmonė.

Pavojingos, pvz. vaistų atliekos ir kt., laikomas užrakinamoje patalpoje, kurios išvežamos pagal poreikį. Yra sutartis su UAB „Toksika“.

Šalutiniai gyvūniniai produktai yra tvarkomi pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 23 d. įsakyme Nr. B1-190 „Dėl šalutinių gyvūninių produktų ir perdirbtų šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo ir apskaitos reikalavimų patvirtinimo“ nurodytus reikalavimus. Apie kritusius galvijus pranešama šalutinių gyvūninių produktų tvarkytojui. Visi nugaišę gyvuliai (atliekų kodas 02 01 02) surenkami ir utilizuojami gyvūninių atliekų perdirbimo įmonėje UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

Objekte yra numatytos visos priemonės, reikalingos saugiai veterinarinei karvidžių eksploatacijai ir galimų ligų prevencijai. Galvijų fermoje vykdoma kenkėjų kontrolė, patalpų priežiūra, gyvulių priežiūra ir gydymas. Galvijų veterinarinę priežiūrą vykdo žemės ūkio bendrovės veterinarijos specialistas. Veterinarinių medikamentų rūšis, kiekius ir kt. parenka bendrovės veterinarijos specialistas pagal atitinkamų teisė aktų reikalavimus ir kompetenciją. Naudojant

vaistinius preparatus susidaro nedideli atliekų kiekiai, kurie tvarkomi pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus.

Taip pat objekte pagal sutartį vykdoma ir vabzdžių kontrolė ir naikinimas (dezinsekcija) patalpose prieš ropojančius ir skraidančius vabzdžius, bei graužikų kontrolė ir naikinimas (deratizacija) visoje objektų teritorijoje ir patalpose.

Vandens tiekimas, suvartojimas. Vanduo kompleksui tiekiamas iš artimiausios vandenvietės (gręžinio), kuri yra komplekso teritorijoje. Metinis sunaudojamas bendras administracinėse patalpose bei gyvulių komplekso poreikiams tenkinti (plovimui, girdymui ir pan.) 28897 m³/metus (už 2023 m).

Srutos šalinamos į esamus rezervuarus, iš kurių vėliau yra išlaistomos laukuose arba apdorajamos biodujų jėgainėje.

Buitinės nuotekos. Susidariusios buitinės nuotekos yra nukreipiamos į vieną iš srutų rezervuarų. Buitinių nuotekų kiekis vertinamas, vadovaujantis Galvijų pastatų technologinio projektavimo taisyklėmis ŽŪ TPT 01:2009 pagal darbuotojų skaičių:

- komplekse dirba 33 darbuotojai. Sunaudojamo vandens ir susidarantių nuotekų kiekis: 33 darbuotojų x 70 l = 2,310 m³/parą arba ~843 m³/metus.

Gamybinės nuotekos. Šiuo metu visos gamybinės nuotekos (technologinių įrenginių plovimo, patalpų valymo, mėšlinų paviršių plovimo metu) iš tvartų ir kitų patalpų nukreipiamos į srutų rezervuarus.

Lietaus nuotekos. Sąlyginai švarios lietaus nuotekos suteka natūraliai į gruntą.

Šilumos energijos tiekimas. Tvartai šalto tipo. Elektra šildomos tik administracinės patalpos.

Infrastruktūra. Šiuo metu ūkinės veiklos sklypuose yra šios inžinerinės komunikacijos: privažiavimo ir vidaus keliai, vandens gręžinys, vandentiekio tinklai, srutų surinkimo ir šalinimo linijos, srutų kaupimo rezervuaras, buitinių nuotekų linijos.

Susisiekimo, privažiavimo keliai. Įvažiavimas į ūkio kompleksą geras. Greta yra valstybinės reikšmės kelias Nr. A9 (Utenų g.).

4.4. ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus (aprašymas, anksčiau šiame žemės sklype vykdyta ūkinė veikla, atstumai iki kitų šiame papunktyje nurodytų objektų).

Artimiausi gyvenamieji pastatai nuo PŪV teritorijos ribų nutolę ~97-471 m atstumu. Plačiau pateikta 7 pav. ir 4.1 skyriuje.

Artimiausi mokslo paskirties pastatai: Panevėžio r. Smilgių gimnazija (Panevėžio r. sav., Smilgiai, Panevėžio g. 1) nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolusi apie 600 m atstumu šiaurės kryptimi; Panevėžio r. Smilgių gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyrius (Panevėžio r. sav., Smilgiai, Ramioji g. 3) – nutolęs apie 1,0 km atstumu šiaurės kryptimi.

Artimiausias gydymo paskirties pastatas – viešosios įstaigos Panevėžio rajono savivaldybės poliklinikos Smilgių šeimos gydytojo kabinetas (Panevėžio r. sav., Smilgiai, Ramioji g. 3) – nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs apie 1,0 km atstumu šiaurės rytu.

Artimiausi kultūros paskirties pastatai: Panevėžio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Smilgių biblioteka (Panevėžio r. sav., Smilgiai, Panevėžio g. 1) nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolusi apie 600 m atstumu šiaurės kryptimi; Panevėžio rajono Smilgių kultūros centras (Panevėžio r. sav., Smilgiai, Ramioji g. 1) – nutolęs apie 960 m atstumu šiaurės kryptimi.

Artimiausias religinės paskirties pastatas – Smilgių Šv. Jurgio bažnyčia (Panevėžio r. sav., Smilgiai, Panevėžio g. 18 a) – nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs apie 980 m atstumu šiaurės kryptimi.

Poilsio ir sporto paskirties pastatų planuojamos ūkinės veiklos teritorijos gretimybėse (Panevėžio r. sav., Smilgių sen. ribose) nėra.

5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS (IDENTIFIKUOJAMI IR APRĄŠOMI PLANUOJAMOS AR VYKDOMOS ŪKINĖS VEIKLOS LEMIAMI SVEIKATAI ĮTAKĄ DARANTYS VEIKSNIAI, APRĄŠOMAS GALIMAS JŲ POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATAI ARTIMIAUSIOJE GYVENAMŲJŲ PASTATŲ APLINKOJE, VISUOMENINĖS PASKIRTIES TERITORIJOSE IR STATINIuose, REKREACINĖSE TERITORIJOSE IR KITuose SVARBIuose OBJEKTuose, NURODYTUose POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODINIŲ NURODYMŲ PRIEDO 4.4 PAPUNKTYJE):

5.1. planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą bus išmetami teršalai, stacionarių (organizuotų ir neorganizuotų) ir mobilių taršos šaltinių ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų teršalų kiekio skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro foninis užterštumas, numatomų išmesti teršalų ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, aplinkos oro užterštumo prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų išmesti teršalų didžiausiai koncentracijai skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie teršalų koncentracijos skaičiavimui naudotas parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, foniniai aplinkos užterštumo duomenys ir jų pasirinkimo pagrindimas, teršalų koncentracijos skaičiavimo rezultatai ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapiu koordinatinių sistema ir mastelis, pateikiama aplinkos oro užterštumo prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai;

Vertinimo metodas

Oro ir kvapų tarša įvertinta matematinio modeliu „ISC – AERMOD – View“. AERMOD modelis skirtas pramoninių ir kitų tipų šaltinių ar jų kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus.

Siekiant užtikrinti maksimalų modelio rezultatų tikslumą, į jį suvesti analizuojamai teritorijai būdingi parametrai:

- **Skaidos koeficientas (Urbanizuota/kaimiška)**

Šis koeficientas modeliui nurodo, kokie šilumos kiekiai yra išmetami nagrinėjamoje teritorijoje. Šiuo atveju naudotas kaimiškos vietovės koeficientas – „Rural“.

- **Rezultatų vidurkinimo laiko intervalas**

Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą nagrinėjamam objektui parinkti vidurkinimo laiko intervalai, atitinkantys konkrečiam teršalui taikomos ribinės vertės vidurkinimo laiko intervalą.

- **Taršos šaltinių nepastovumo koeficientai**

Šie koeficientai nurodo, ar teršalas yra išmetamas pastoviai ar periodiškai.

- **Meteorologiniai duomenys**

Atliekant teršalų sklaidos matematinį modeliavimą konkrečiu atveju naudojamas arčiausiai nagrinėjamos teritorijos esančios hidrometeorologijos stoties, penkių metų meteorologinių duomenų paketas. Šiuo atveju naudoti Panevėžio hidrometeorologijos stoties duomenys (Sutarties pažyma ataskaitos priede, oro taršos dalyje).

- **Reljefas**

Vietovėje vyrauja lygus reljefas.

- **Receptorių tinklas**

Receptorių tinklas reikalingas sumodeliuoti sklaidą ir suskaičiuoti koncentracijų vertes iš anksto numatytose teritorijose tam tikrame aukštyje. Šiuo atveju teršalai modeliuojami 1,5 m aukštyje, o tarpai tarp receptorių 100 m.

- **Procentiliai**

Siekiant išvengti statistiškai nepatikimų koncentracijų „išsišokimų“, galinčių iškraipyti bendrą vaizdą, modelyje naudojami procentiliai. Šiuo atveju naudoti procentiliai:

- NO₂ – (1 val.) 99,8 procentilis;
- KD₁₀ – (24 val.) 90,4 procentilis;
- LOJ – (1 val.) 98,5 procentilis;
- NH₃ – (1 val.) 98,5 procentilis;
- Kvapai – (1 val.) 98,08 procentilis.

- **Foninė koncentracija**

Analizuojamas objektas nepatenka į teritoriją, kuriai yra parengti oro taršos sklaidos žemėlapiai, ir yra toliau nei 2 km spinduliu nuo veikiančių OKT stotelių, todėl foninei taršai identifikuoti naudotos Panevėžio regiono kaimo foninių aplinkos oro teršalų vidutinių metinių koncentracijų vertės (šie duomenys skelbiami Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje aaa.lrv.lt),

3 lentelė. Foninė koncentracija 2022 m.. Šaltinis: aaa.lrv.lt

Regionas	Teršalo pavadinimas ir koncentracija $\mu\text{g}/\text{m}^3$			
	KD ₁₀	KD _{2,5}	NO ₂	CO

Panevėžio	8,3	4,5	4,9	177
-----------	-----	-----	-----	-----

Oro taršos šaltiniai teritorijoje

Stacionarūs oro taršos šaltiniai (o.t.š.) analizuojamoje teritorijoje:

- **Tvartai.** Iš galvijų laikymo vietų į aplinkos orą išsiskiria šie teršalai: amoniakas, kietosios dalelės³ (KD₁₀ ir KD_{2,5}) ir lakieji organiniai junginiai⁴ (LOJ). Galvijai tvarte laikomi ištisus metus. Tvarto ventiliacija natūrali, vidaus patalpų oras pasišalina per stoge ir sienose esančias angas. Tvartuose susidaro skystas arba kraikinis mėšlas;
 - **Skystos frakcijos digestato kauptuvai.** Iš skystos frakcijos mėšlo kauptuvų į aplinkos orą išsiskiria amoniakas;
 - **Kietos frakcijos digestato aikštelės.** Iš kietos frakcijos mėšlo aikštelių į aplinkos orą išsiskiria amoniakas;
 - **Silosinės.** Silosas dengiamas orui nelaidžia plėvele, kuri atidengiama tik gyvulių šėrimo metu, apie 50 m². Atidengus į aplinkos orą išsiskiria kvapai;
 - **Koogeneratoriaus kaminas.** Biodujų degimo metu per koogeneratoriaus kaminą į aplinką išsiskiria anglies monoksidas ir azoto oksidai.

³ Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės).

⁴ Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį.

9 pav.

Oro taršos šaltiniai PŪV teritorijoje po projekto įgyvendinimo

I atmosfera išmetami teršalai ir jų kiekis

Teršalų emisijų kiekis, išsiskiriantis iš gyvulių ir digestato laikymo vietų

Teršalų (NH₃, KD₁₀, KD_{2,5} ir LOJ), išsiskiriančių į atmosferą iš galvijų laikymo vietų, apskaičiavimui naudota Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika, 2023 m. (angl. EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook, chapter 3B. Manure management, 2023). Skaičiavimams naudota metodika įrašyta į atmosferą išmetamų teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395. Išsiskiriančio NH₃ kiekis apskaičiuotas pagal minėtos metodikos tikslesnių duomenų reikalaujančią Tier 2 metodologiją. Naudota EMEP/EEA 2021 m. pateikta skaičiuoklė (Manure management N-flow tool, MS excel formatu). KD ir LOJ skaičiavimams naudota minėtos metodikos Tier 1 metodologija.

4 lentelė. Laikomų galvijų skaičius vienetais ir sąlyginiais vienetais

Taršos šaltinis	Laikomi gyvuliai	Mėšlo tipas	Amžiaus grupė	Galvijų kiekis, vnt./sg.
1	2	3	4	5
Tvartas Nr. 601	Melžiamos karvės	Skystas	Virš 2 metų	180/180
Tvartas Nr. 602	Melžiamos karvės	Skystas	Virš 2 metų	193/193
Tvartas Nr. 603	Melžiamos karvės	Kraikinis	Virš 2 metų	62/62
	Užtrūkusios karvės	Kraikinis	Virš 2 metų	26/26
Tvartas Nr. 604	Melžiamos karvės	Skystas	Virš 2 metų	168/168
Tvartas Nr. 605	Prieauglis	Kraikinis	Iki 1 metų	123/30,75
Tvartas Nr. 606	Užtrūkusios karvės	Kraikinis	Virš 2 metų	42/42
	Prieauglis	Kraikinis	Nuo 1 iki 2 metų	33/23,1
Veršelių gardai Nr. 607	Veršeliai	Kraikinis	Iki 1 metų	27/6,75
Veršelių gardai Nr. 608	Veršeliai	Kraikinis	Iki 1 metų	47/11,75
Viso				901/743,35

5 lentelė. Stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių fiziniai duomenys

Taršos šaltiniai ⁵						Išmetamųjų dujų rodikliai			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.	
Pavadinimas	Apibūdinimas	Nr.	Koordinatės (LKS'94)		Aukštis, m	Išmetimo angos matmenys, m	Srauto greitis, m/s	Temperatūra, °C		Tūrio debitas, (m ³ /s)
			X	Y						
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
Tvartas	Natūrali ventiliacija per stogo kraigą, langus, vėdinimo užuolaidas, duris	601	501228 501226 501204 501206	6184220 6184297 6184297 6184220	0	22,0 x 77,0	-	Aplinkos	-	8760
Tvartas	Natūrali ventiliacija per stogo kraigą, langus, vėdinimo užuolaidas, duris	602	501173 501172 501149 501151	6184217 6184296 6184296 6184217	0	22,0 x 79,2	-	Aplinkos	-	8760
Tvartas	Natūrali ventiliacija per stogo kraigą, langus, vėdinimo užuolaidas, duris	603	501140 501138 501122 501124	6184217 6184296 6184295 6184217	0	16,5 x 78,8	-	Aplinkos	-	8760
Tvartas	Natūrali ventiliacija per stogo kraigą, langus, vėdinimo užuolaidas, duris	604	501111 501109 501087 501088	6184217 6184295 6184294 6184216	0	22,2 x 78,5	-	Aplinkos	-	8760
Tvartas	Natūrali ventiliacija per stogo kraigą, langus, vėdinimo užuolaidas, duris	605	501007 501028	6184245 6184334	0	19,1 x 91,4	-	Aplinkos	-	8760

⁵ Tvartai ir mėšlo laikymo vietos vertinti kaip plotiniai oro taršos šaltiniai. Blogiausias scenarijus.

Taršos šaltiniai ⁵						Išmetamųjų dujų rodikliai			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.	
Pavadinimas	Apibūdinimas	Nr.	Koordinatės (LKS'94)		Aukštis, m	Išmetimo angos matmenys, m	Srauto greitis, m/s	Temperatūra, °C		Tūrio debitas, (m ³ /s)
			X	Y						
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
			501010 500989	6184338 6184249						
Tvartas	Natūrali ventiliacija per stogo kraigą, langus, vėdinimo užuolaidas, duris	606	501010 501027 501005 500989	6184127 6184201 6184206 6184132	0	22,4 x 75,9	-	Aplinkos	-	8760
Veršelių gardai	Vienutės lauke	607	501111 501110 501123 501124	6184216 6184233 6184233 6184216	0	13,3 x 17,0	-	Aplinkos	-	8760
Veršelių gardai	Vienutės lauke	608	501128 501130 501118 501117	6184193 6184156 6184156 6184193	0	11,5 x 38,4	-	Aplinkos	-	8760
Digestato aikštelė	Digestato kietos frakcijos kauptuvas	609	500982 500986 501010 501007	6184097 6184122 6184119 6184093	0	~630 m ²	-	Aplinkos	-	8760
Digestato aikštelė	Digestato kietos frakcijos kauptuvas	610	500957 500966	6184359 6184401	0	~2500 m ²	-	Aplinkos	-	8760

Taršos šaltiniai ⁵						Išmetamųjų dujų rodikliai			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.	
Pavadinimas	Apibūdinimas	Nr.	Koordinatės (LKS'94)		Aukštis, m	Išmetimo angos matmenys, m	Srauto greitis, m/s	Temperatūra, °C		Tūrio debitas, (m ³ /s)
			X	Y						
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
			501038 501033	6184365 6184341						
Digestato aikštelė	Digestato kietos frakcijos kauptuvas	611	501124 501124 501142 501142	6184308 6184316 6184315 6184308	0	~138 m ²	-	Aplinkos	-	8760
Digestato rezervuaras	Digestato skystos frakcijos kauptuvas	612	501102	6184326	6,0	Ø 29,0	-	Aplinkos	-	8760
Digestato rezervuaras	Digestato skystos frakcijos kauptuvas	613	501153	6184330	6,0	Ø 29,0	-	Aplinkos	-	8760
Digestato rezervuaras	Digestato skystos frakcijos kauptuvas	614	501208	6184323	6,0	Ø 27,0	-	Aplinkos	-	8760
Silosinė	Gyvulių pašaro siloso laikymo tranšėjos. Laikoma uždengus, orui ir drėgmei nelaidžia plėvele. Atidengiama apie 50 m ² gyvulių šėrimo metu (ryte ir vakare po 1 valandą)	615	501167 501165 501071 501072	6184157 6184195 6184191 61841154	0	38,8 x 94,7	-	Aplinkos	-	730
Silosinė	Gyvulių pašaro siloso laikymo tranšėjos.	616	501154 501080	6184136 6184132	0	40,0 x 75,2	-	Aplinkos	-	730

Taršos šaltiniai ⁵						Išmetamųjų dujų rodikliai			Teršalų išmetimo trukmė, val./m.	
Pavadinimas	Apibūdinimas	Nr.	Koordinatės (LKS'94)		Aukštis, m	Išmetimo angos matmenys, m	Srauto greitis, m/s	Temperatūra, °C		Tūrio debitas, (m ³ /s)
			X	Y						
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
	Laikoma uždengus, orui ir drėgmei nelaidžia plėvele. Atidengiama apie 50 m ² gyvulių šėrimo metu (ryte ir vakare po 1 valandą)		501081 501156	6184093 6184096						

6 lentelė. Numatomi į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekiai pagal atskirus taršos šaltinius

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tvirtas	601	Amoniakas (NH ₃)	134	0,04558	1,437	0,02370	0,747	Grindinys su šlapimo drenavimo sistema ir skreperiu – 35 proc. efektyvumas; Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas; ⁶ Suminis – 48 proc. efektyvumas.
		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)	308	0,10238	3,229	-	-	-
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės),	4281	0,00360	0,113	-	-	-

⁶ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD ₁₀)						
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00234	0,074	-	-	-
Tvirtas	602	Amoniakas (NH ₃)	134	0,04887	1,541	0,02541	0,801	Grindinys su šlapimo drenavimo sistema ir skreperiu – 35 proc. efektyvumas; Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas ⁷ ; Suminis – 48 proc. efektyvumas.
		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)	308	0,10977	3,462	-	-	-
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD ₁₀)	4281	0,00386	0,122	-	-	-

⁷ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00251	0,079	-	-	-
Tvirtas	603	Amoniakas (NH ₃)	134	0,00670	0,211	0,00536	0,169	Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas ⁸ ;
		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)	308	0,04260	1,344	-	-	
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD ₁₀)	4281	0,00146	0,046	-	-	
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00095	0,030	-	-	

⁸ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tvirtas	604	Amoniakas (NH ₃)	134	0,04254	1,342	0,02212	0,698	Grindinys su šlapimo drenavimo sistema ir skreperiu – 35 proc. efektyvumas; Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas ⁹ ; Suminis – 48 proc. efektyvumas.
		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)	308	0,09555	3,013	-	-	
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD ₁₀)	4281	0,00336	0,106	-	-	
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00218	0,069	-	-	
Tvirtas	605	Amoniakas (NH ₃)	134	0,00337	0,106	0,0027	0,085	Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas ¹⁰ ;
		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną,	308	0,03472	1,095	-	-	

⁹ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

¹⁰ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)						
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles (dulkės) (KD ₁₀)	4281	0,00105	0,033	-	-	
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00070	0,022	-	-	
Tvirtas	606	Amoniakas (NH ₃)	134	0,00380	0,120	0,00304	0,096	Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas ¹¹ ;
		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)	308	0,02117	0,668	-	-	
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias	4281	0,00064	0,020	-	-	

¹¹ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		daleles) (dulkės) (KD ₁₀)						
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00043	0,014	-	-	-
Veršelių gardai	607	Amoniakas (NH ₃)	134	0,00060	0,019	-	-	-
		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)	308	0,00762	0,240	-	-	-
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD ₁₀)	4281	0,00023	0,007	-	-	-
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00015	0,005	-	-	-
Veršelių	608	Amoniakas (NH ₃)	134	0,00129	0,041	-	-	-

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
gardai		Lakieji organiniai junginiai, išskyrus metaną, nediferencijuoti pagal sudėtį (atskirus junginius)	308	0,01186	0,374	-	-	-
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD ₁₀)	4281	0,00036	0,011	-	-	-
		Kietosios dalelės (organinės ir neorganinės), išskyrus kietąsias daleles, deginant kietąjį, skystąjį arba dujinį kurą ar atliekas, ir asbesto turinčias kietąsias daleles) (dulkės) (KD _{2,5})	4281	0,00024	0,008	-	-	-
Kietos frakcijos digestato aikštelė	609	Amoniakas (NH ₃)	134	0,00264	0,083	0,00132	0,042	Natūraliai susiformuojanti pluta – 50 proc. efektyvumas ¹² ;
Kietos frakcijos digestato aikštelė	610	Amoniakas (NH ₃)	134	0,01938	0,611	0,00969	0,306	

¹² Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Taršos objektas	Nr.	Teršalo pavadinimas	Teršalo kodas	Tarša be priemonių		Tarša su priemonėmis		Taršos mažinimo priemonė
				g/s	t/metus	g/s	t/metus	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kietos frakcijos digestato aikštelė	611	Amoniakas (NH ₃)	134	0,00043	0,013	0,00022	0,007	10 cm storio šiaudų sluoksnis – 60 proc. efektyvumas.
Skystos frakcijos digestato rezervuaras	612	Amoniakas (NH ₃)	134	0,01273	0,401	0,00509	0,160	
Skystos frakcijos digestato rezervuaras	613	Amoniakas (NH ₃)	134	0,01273	0,401	0,00509	0,160	
Skystos frakcijos digestato rezervuaras	614	Amoniakas (NH ₃)	134	0,01103	0,348	0,00441	0,139	

Teršalų emisijų kiekis, išsiskiriantis iš siloso digestato sandėliavimo vietų

Amoniaکو išsiskiriančio į atmosferą iš atidirbusio digestato sandėliavimo vietų apskaičiavimui naudota Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodika, 2023 m. (angl. EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook, chapter 3B.2 Biological treatment of waste – anaerobic digestion at biogas facilities, 2023). Skaičiavimams naudota metodika įrašyta į atmosferą išmetamų teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395. Viso planuojama, kad per metus biodujų jėgainėje bus apdorojama apie 28400 t siloso ir kitų organinės kilmės medžiagų.

Skaičiuojama pagal formulę:

$$E=AR*EF*17/14;$$

- E – momentinė emisija;
- AR – azoto kiekis substrate, kg;
- EF – bazinis emisijos faktorius, kg/kg.

7 lentelė. Azoto ir sausos medžiagos kiekis šviežioje medžiagoje**Table 3.4 N content for various feedstock categories**

Feedstock type	Dry matter content of fresh matter (kg kg ⁻¹)	N content of fresh matter (kg kg ⁻¹)
Municipal organic waste (*)	0.40	0.0068
Green waste (grass, etc.) (*)	Not available	0.0046
Food waste (food processing) 1)	Not available	0.0051
Cattle slurry (*)	0.10	0.0052
Pig slurry (*)	0.06	0.0048
Cattle solid manure (*)	0.25	0.0052
Pig solid manure (*)	0.25	0.0060
Poultry manure (*)	0.50	0.0175
Maize silage (*)	0.35	0.0046
Grass silage (*)	0.35	0.0094
Straw (*)	0.86	0.0051

Sources: (*)KTBL, (2013), (°) LfL (2013).

8 lentelė. Amoniaکو emisijos faktorius

Taršos šaltinis	EF NH ₃ , kg/kg
Digestatas	0,0266

9 lentelė. Išmetami momentiniai ir metiniai amoniako kiekiai į aplinkos orą

Taršos šaltinis	NH ₃	
	g/s	t/m
Digestatas iš siloso ir kt.	0,0001	0,003

**Emisijos pridėtos prie amoniako emisijų kiekio generuojamo iš kietos frakcijos digestato.*

Teršalų kiekiai išsiskiriantys ūkio technikos darbo metu

Aplinkos oro taršos skaičiavimas atliekamas pagal metodiką EMEP/EEA emission inventory guidebook 2019 (įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“, 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr.D1-378 redakcija). 1.A.4 Non road mobile machinery 2019. Skaičiavimai atliekami pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier 3, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu atsižvelgiant į traktoriaus galią.

Teritorijoje manevruos vienas dyzelinis traktorius iki 130 kW galios. Skaičiavimuose priimta, kad ūkio technikos darbo laikas 6 val. per parą, laikotarpyje nuo 7 val. iki 19 val., dirbant 365 dienas metuose.

Skaičiuojama pagal formulę:

$$E=N*h*P*EF$$

- E – momentinė emisija, g/s;
- N – įrenginių skaičius, vnt.;
- h – mechanizmų darbo laikas paroje, val.;
- P – variklio galia, kW;
- EF – bazinis emisijos faktorius atskiram teršalui, g/kWh.

10 Lentelė. Emisijos faktoriai EF

Taršos šaltinis	Kuro tipas	CO, g/kWh	NOx, g/kWh	LOJ, g/kWh	KD, g/kWh
Ūkio technika	Dyzelis	1,5	0,4	0,13	0,025

11 Lentelė. Išmetami momentiniai ir metiniai teršalų kiekiai į aplinkos orą

Taršos šaltinis	CO		NOx		LOJ		KD	
	g/s	t/m	g/s	t/m	g/s	t/m	g/s	t/m
Ūkio technika	0,0542	0,427	0,0144	0,144	0,0047	0,037	0,0009	0,007

* Vadovaujantis „blogiausio scenarijaus“ principu, modeliavimo metu, priimta, kad visa ūkio technika dirba 24 val. per parą, 365 dienas metuose.

Automobilių transportas

Iš automobilių transporto išsiskiriančių teršalų kiekiai priklausys nuo planuojamos ūkinės veiklos generuojamo (pritraukiamo) automobilių eismo intensyvumo į įmonės teritoriją ir automobilių darbo pačioje teritorijoje. Iš viso transportavimo reikmėms darbo dienos metu į PŪV teritoriją atvyks 3 sunkiosios transporto priemonės ir iki 15 lengvųjų transporto priemonių. Šių transporto priemonių manevravimo laikas ir rida ūkio teritorijoje bus labai trumpa, ko pasekoje ir išmetami emisijos kiekiai bus labai maži ir nereikšmingi, bei neturintys esminio pokyčio oro kokybei. Emisijos kiekiai iš minėtų taršos šaltinių nėra skaičiuojami, o teršalų sklaida nėra modeliuojama.

Reglamentuojamos ribinės vertės ir modeliavimo rezultatai

Apskaičiuotos oro teršalų pažemio koncentracijos lygintos su ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis (RV), patvirtintomis 2001 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ir sveikatos apsaugos ministrų įsakymu Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ (Žin., 2010, Nr.82-4364).

Vadovaujantis LR aplinkos ministro bei LR sveikatos apsaugos ministro 2007m birželio 11d. įsakymo Nr.D1-329/V-469 redakcija „Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus. Sąrašas ir ribinės aplinkos oro užterštumo vertės.“ poveikio aplinkos orui vertinimui taikoma pusės valandos ribinė vertė (teršalams, kuriems pusės valandos ribinė vertė nenustatyta, taikoma vidutinė paros ribinė vertė).

12 lentelė. Teršalų ribinės vertės nustatytos žmonių sveikatos apsaugai

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė
Azoto dioksidas (NO ₂)	1 valandos	200 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Kietos dalelės (KD ₁₀)	paros	50 µg/m ³
	kalendorinių metų	40 µg/m ³
Kietos dalelės (KD _{2,5})	kalendorinių metų	20 µg/m ³
Amoniakas (NH ₃)	pusės valandos	200 µg/m ³
Angliavandeniliai (LOJ)	pusės valandos	1000 µg/m ³
Anglies monoksidas (CO)	8 valandų	10000 µg/m ³

Planuojamo objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimo pažemio sluoksnyje rezultatai pateikiami žemiau esančioje lentelėje. Oro taršos sklaidos žemėlapiai pateikti ataskaitos priede.

13 lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė

Teršalo pavadinimas	Ribinė vertė, µg/m ³		Maksimali pažeminė koncentracija		Maksimali pažeminė koncentracija gyvenamojoje aplinkoje ¹³	
			µg/m ³	RV dalimis	µg/m ³	RV dalimis
Be fono						
Azoto dioksidas (NO ₂)	200	valandos	27,1	0,14	11,3	0,06
	40	metų	1,5	0,04	0,4	0,01
Kietos dalelės (KD ₁₀)	50	paros	8,9	0,18	1,2	0,02

¹³ Aplinka, kurioje fiksuojama didžiausia tam tikro teršalo koncentracija atsižvelgiant į meteorologinius reiškinius (vėjo kryptis, greitis ir t.t.)

Teršalo pavadinimas	Ribinė vertė, $\mu\text{g}/\text{m}^3$		Maksimali pažeminė koncentracija		Maksimali pažeminė koncentracija gyvenamojoje aplinkoje ¹³	
			$\mu\text{g}/\text{m}^3$	RV dalimis	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	RV dalimis
		40	metų	3,2	0,08	0,4
Kietos dalelės (KD2,5)	20	metų	2,1	0,11	0,3	0,02
Angliavandeniliai (LOJ)	1000	pusės valandos	516,0	0,52	39,1	0,04
Anglies monoksidas (CO)	10000	8 valandų	74,4	<0,01	33,1	<0,01
Amoniakas (NH ₃)	200	pusės valandos	123,2	0,62	14,5	0,07
Su fonu						
Azoto dioksidas (NO ₂)	200	valandos	32,0	0,16	15,6	0,08
	40	metų	6,4	0,16	5,4	0,14
Kietos dalelės (KD10)	50	paros	16,1	0,32	9,2	0,18
	40	metų	11,5	0,29	8,7	0,22
Kietos dalelės (KD2,5)	20	metų	6,6	0,33	4,8	0,24
Anglies monoksidas (CO)	10000	8 valandų	251,4	0,03	210,0	0,02

Išvados

Iš taršos šaltinių į aplinką išmetami teršalų kiekiai buvo nustatyti skaičiavimo būdu pagal galiojančias metodikas, o jų pasiskirstymas aplinkos ore įvertintas programinio modeliavimo būdu. Atlikus objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta kad esant blogiausiomis sąlygomis teršalų koncentracijos, projektinėje situacijoje, tiek PŪV teritorijoje tiek už jos ribų ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje nebūtų viršytos.

Atlikus objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta kad esant blogiausiomis sąlygomis amoniako (0,5 val.) koncentracija PŪV teritorijos ir jos gretimybės aplinkos ore siektų iki $123,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,62 RV), o didžiausia pažeminė amoniako (0,5 val.) koncentracija artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje siektų iki $14,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (0,07 RV). Kitų teršalų ribinės vertės PŪV teritorijoje, tiek be foninės tiek su fonine tarša, taip pat nebūtų viršytos.

Didžiausios teršalų koncentracijos ties SAZ ribomis siektų iki: LOJ- $516 \mu\text{g}/\text{m}^3$, NH₃ (0,5 val.)- $123,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, CO – $251,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, NO₂ (1 val.)- $32 \mu\text{g}/\text{m}^3$, NO₂ (vid. metų.)- $6,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, KD10 (24 val.)- $16,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, KD10 (vid. metų.)- $11,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, KD2,5 (vid. metų.)- $6,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

5.2. galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus: aprašoma kiekviena numatoma vykdyti veikla (veiklos etapas), kurios metu susidarys ir į aplinkos orą išsiskirs kvapai, kvapus skleidžiančios cheminės medžiagos, kvapų susidarymo šaltiniai (stacionarūs organizuoti ir neorganizuoti) ir jų ypatybės, jų vietos (koordinatės, schema) ir išmetamų kvapų emisijų skaičiavimai (skaičiavimo metodikos), vietovės meteorologinės sąlygos, aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė: pateikiami duomenys, naudoti numatomų skleidžiamų kvapų koncentracijai aplinkos ore skaičiuoti, naudotos skaičiavimo metodikos, informacija apie kvapų koncentracijos skaičiavimo parinktis (reljefas, pastatai, nuosėdos, emisijų kitimas laiko atžvilgiu ir t. t.), jei tokios buvo naudotos, naudota kompiuterinė programinė įranga, naudotos cheminių medžiagų kvapų slenkstinės vertės, kvapų koncentracijos skaičiavimo rezultatai (pagal galimybes įvertinant ir greta planuojamos ūkinės veiklos esančių kvapų susidarymo šaltinių, galinčių turėti poveikį visuomenės sveikatai ir sanitarinės apsaugos zonų riboms, skleidžiamą taršą) ir jų analizė (skaičiavimų lentelės, žemėlapiai ar pan.), nurodomas skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, taršos sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapiu koordinatinių sistema ir mastelis; pateikiama aplinkos oro užterštumo kvapais prognozė ir galimas poveikis visuomenės sveikatai;

Kiekvienas individualiai mėgsta arba nemėgsta tam tikrų kvapų. Pvz., vaikai mėgsta beveik visus kvapus. Akivaizdu, kad kiekvienas individas skirtingai reaguoja į bet kokį kvapų šaltinį. Žmogus instinktyviai reaguoja į kvapą: malonų arba bjaurų. Bendriausia organizmo reakcija yra sutrikdyta nuotaika, pvz., malonus kvapas gali sukelti atsipalaidavimo ir malonumo emocijas, o nemalonus, bjaurus – pykčio arba nuovargio. Kvapas gali būti matuojamo streso atsako priežastimi, kaip, pvz., kraujo spaudimo arba gliukozės kiekio kitimu, jis gali daryti įtaką nuotaikai ir net psichologinei būklei, pvz., dėl mėšlo kvapo gali sutrikti nuotaika, atsiranda pyktis, neramumas, įtampa, depresija, sumišimas ir fizinis silpnumas. Kvapų suvokimas labai priklauso nuo kiekvieno žmogaus per gyvenimą patirtų potyrių. Kai kuriems gali būti priimtini kai kurie kvapai, kitiems gali būti suvokiami kaip bjaurūs, atstumiantys ir nepriimtini. Žmogaus nosis susidaro priimtinių kvapų standartą, kad aptiktų ir apibrėžtų kvapų intensyvumą. Kol kas nėra sukurta prietaiso, kuris atkurtų žmogaus reakciją į kvapą.

Kvapai vertinami kaip malonūs ir nemalonūs, problemą kelia nepageidaujami ar net atstumiantys kvapai, kurie paprastai suvokiami kaip signalas, kad kvapą skleidžiantis objektas gali būti pavojingas sveikatai. Odorantais (kvapios medžiagos) gali būti atskiri cheminiai junginiai arba junginių mišiniai. Kuomet kvapus skleidžia junginių mišiniai galimybės atlikti kvapus skleidžiančių medžiagų cheminę analizę sudėtinga. Lietuvoje didžiausia leidžiama ribinė kvapo koncentracijos vertė pagal HN 121:2010, gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). Europinis kvapo vienetas – kvapiosios medžiagos (kvapiųjų medžiagų) kiekis, kuris išgarintas į 1 kubinį metrą neutraliųjų dujų standartinėmis sąlygomis sukelia kvapo vertintojų grupės fiziologinį atsaką (aptikimo slenkstis), ekvivalentišką sukeliama vienos europinės pamatinės kvapo masės (EROM), išgarintos į vieną kubinį neutraliųjų dujų metrą standartinėmis sąlygomis;

Remiantis laboratoriniais tyrimais kvapus pagal intensyvumą galima suskirstyti:

- 1 OUE/m³ yra kvapo nustatymo riba;
- 5 OUE/m³ yra silpnas kvapas;
- 10 OUE/m³ yra ryškus kvapas.

Atpažinimo slenkstis dažniausiai siekia apie 3 kvapo vienetus.

Vertinimo metodas

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas 2011 m. sausio 1 d., įsigaliojusių Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V – 885 Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“.

Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³), o nuo 2026 m. kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore bus 5 europiniai kvapo vienetai (5 OUE/m³).

PŪV sukeliama kvapo sklaida aplinkos ore nustatyta modeliavimo būdu naudojant programinę įrangą „ISC – AERMOD – View“. Modeliavimo būdu skaičiuojama 1 val. kvapo koncentracija aplinkos ore su 98,08 procentiliu.

Pradiniai duomenys

Kvapo modeliavimas nuo gyvulių laikymo patalpų, skysto mėšlo rezervuarų ir kieto mėšlo aikštelių analizuojamoje teritorijoje buvo atliktas vadovaujantis leidinio „Odour emissions from livestock production facilities“ (nuoroda internete https://www.researchgate.net/publication/241903291_Odouremissions_from_livestock_productionfacilities) 1 ir 5 lentelėse pateikta informacija.

14 lentelė. Išskiriami kvapo dydžiai

Taršos šaltinis	Kvapo intensyvumas
Vienas sąlyginis gyvulys	30 OU/s
Mėšlo paviršius	2,72 OU/(m ² s)

Kvapo emisija iš silosinių įvertinta remiantis „Odor and Air Quality Assessment Surrey Hill Energy Anaerobic Digestion Plant“ metodika, kurioje pateikta kvapo emisijos vertė. Kvapo emisija nuo atidengto silosinės ploto – 20 OU/m²*s.

Silosinės dengiamos specialia trisluoksne juodai balta plėvele, skirta silosuotiems pašarams, atspindinčia šviesą, atsparia pramušimams ir plyšimui. Plėvelė saugo silosą nuo vandens ir oro, gerina jo laikymo sąlygas. Ši plėvelė neleidžia sklisti kvapams. Patiasta plėvelė apdedama padangomis, neleidžiančiomis ją pakelti vėjuotą dieną. Visą šėrimo sezoną maksimaliai būna atvira tik ~50 m² silosinės. Kvapų modeliavimo metu priimta, kad silosinė atvira būna ~50 m².

15 lentelė. Kvapų išmetami kiekiai iš ūkio teritorijos

Taršos objektas	Taršos šaltinio Nr.	Sutartinis gyvulių skaičius (SG) arba paviršiaus plotas m ²	Kvapo intensyvumas 1 SG arba 1 m ²	Kvapo intensyvumas iš taršos objekto, OU/s	Kvapo intensyvumas iš taršos objekto su priemonėmis, OU/s	Taršos mažinimo priemonė
1	2	3	4	5	6	7
Tvartas	601	180 (SG)	30 OU/s	5400	2808	Grandinys su šlapimo drenavimo sistema ir skreperiu – 35 proc. efektyvumas; Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas; ¹⁴ Suminis – 48 proc. efektyvumas.
Tvartas	602	193 (SG)	30 OU/s	5790	3011	
Tvartas	603	88 (SG)	30 OU/s	2640	2112	
Tvartas	604	168 (SG)	30 OU/s	5040	2621	

¹⁴ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).¹⁵ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).¹⁶ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Tvartas	605	30,75 (SG)	30 OU/s	922,5	738	Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas; ¹⁷
Tvartas	606	65,1 (SG)	30 OU/s	1953	1562	Mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas; ¹⁸
Veršelių gardai	607	6,75 (SG)	30 OU/s	203	-	-
Veršelių gardai	608	11,75 (SG)	30 OU/s	353	-	-
Kietos frakcijos digestato aikštelė	609	630 m ²	2,72 OU/m ² *s	1714	857	Paviršiuje susiformuojanti natūrali pluta – 50 proc. efektyvumas ⁸ .
Kietos frakcijos digestato aikštelė	610	2500 m ²	2,72 OU/m ² *s	6800	3400	
Kietos frakcijos digestato aikštelė	611	138 m ²	2,72 OU/m ² *s	375	188	
Skystos frakcijos digestato rezervuaras	612	660 m ²	2,72 OU/m ² *s	1795	718	10 cm storio šiaudų sluoksnis kvapo emisiją sumažina 60 proc.
Skystos frakcijos digestato rezervuaras	613	660 m ²	2,72 OU/m ² *s	1795	718	
Skystos frakcijos digestato rezervuaras	614	572	2,72 OU/m ² *s	1556	622	
Silosinė	615	50 m ²	20 OU/m ² *s	1000	-	-
Siosinė	616	50 m ²	20 OU/m ² *s	1000	-	-

¹⁷ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

¹⁸ Guidance document for preventing and abating ammonia emissions from agricultural sources 2014 (Gothenburg protocol).

Modeliavimo rezultatai

Kvapų sklaidos žemėlapis pateiktas ataskaitos priede, oro taršos dalyje.

Atliktas kvapo kaip teršalo modeliavimas parodė, jog kvapo koncentracija ties artimiausia gyvenama teritorija, adresu Smilgių vs. 4 siektų 3,4 kvapo vienetus, tuo tarpu maksimali koncentracija PŪV teritorijoje siektų 14,5 kvapo vienetus.

Išvada

Atliktas kvapo kaip teršalo modeliavimas parodė, jog kvapo koncentracija ties artimiausia gyvenama teritorija, adresu Smilgių vs. 4 siektų 3,4 kvapo vienetus, tuo tarpu maksimali koncentracija PŪV teritorijoje siektų 14,5 kvapo vienetus.

Pagal HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, 8 kvapo vienetai artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje nebus viršijama, t.y kvapų ribinės vertės nebus viršijamos, ir nesieks 8 OUE/m³ RV.

Kvapo koncentracija ties SAZ riba siektų 4,8 OUE/m³.

5.3. fizikinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas: esamos būklės įvertinimas, taršos šaltinių (stacionarių ir mobilių) aprašymas, jų ypatybės bei vieta (schema), informacija apie skleidžiamą taršą (emisijas), šios taršos ribiniai dydžiai, taršos sklidimo prognozė / sklaidos modeliavimo rezultatai (lentelės, žemėlapiai):

5.3.1.pateikiami planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo emisijos duomenys, pateikiamos stacionarių triukšmo šaltinių gamintojų techninių specifikacijų, kuriose pateikta informacija apie stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą (garso galingumo lygį), kopijos, nurodomas stacionarių triukšmo šaltinių darbo pobūdis ir darbo laikas, triukšmo šaltinių, esančių patalpų viduje, vertinimui pateikiamos pastato (pastatų) išorinių sienų oro garso izoliavimo Rw rodiklis (rodikliai), pastato patalpų tūris, plotas, aukštis; tais atvejais, kai stacionarių triukšmo šaltinių gamintojai nepateikia informacijos apie planuojamų įrengti (įrengtų) stacionarių triukšmo šaltinių spinduliuojamą triukšmą, šie duomenys gali būti gauti pagal Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, 19.1–19.3 papunkčiuose nurodytus ar lygiaverčius Lietuvos standartus kitoje vykdomoje ūkinėje veikloje atlikus jau naudojamų ekvivalentiškų stacionarių triukšmo šaltinių garso slėgio lygio ar garso intensyvumo matavimus garso galingumui apskaičiuoti;

Fizikinės taršos, galinčios turėti neigiamą poveikį aplinkai (vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė) ūkinės veiklos vykdymo metu nebus. Tačiau įvertintas galimas triukšmo poveikis nuo stacionarių ir mobilių taršos šaltinių.

Triukšmo skaičiavimai atlikti ir sklaidos modeliavimas atliktas licencijuota kompiuterine programa CADNA A, kuri įvairių triukšmo šaltinių analizei. Triukšmo modeliavimo metu atsižvelgdami į triukšmo šaltinių tipą taikoma atitinkama triukšmo metodika:

- Pramoninis triukšmas: ISO 9613-2: „Akustika. Atvira ore sklindančio garso slopinimas. 2 dalis. Bendroji skaičiavimo metodika“.
- Kelių transporto triukšmas: Triukšmo rodiklių įvertinimo metodika pagal Prancūzijos nacionalinę skaičiavimo metodiką "NMPB-Routes-96 (SETRA-CERTU-LCPC-CSTB), nurodytą "Arrêté du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routières, Journal Officiel du 10 mai 1995, Article 6" ir Prancūzijos standartą" XPS 31-133. Šias metodikas rekomenduoja 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo bei Lietuvos higienos norma HN 33:2011.

Analizuojant triukšmo poveikį remtasi įstatyminėmis bazėmis, rekomendacijomis ir t.t.

- Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, 2004 m. spalio 26 d. Nr. IX–2499, (žin., 2004, Nr. [164–5971](#)) (aktuali redakcija nuo 2020-09-01).
- 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo.
- Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2011 birželio 13 d. įsakymu Nr. V–604 (aktuali redakcija nuo 2018-02-14).

16 lentelė. Reglamentuojamas triukšmo lygis aplinkoje (HN 33:2011)

Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (LAFmax), dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	07–19	45	55
	19–22	40	50
	22–07	35	45
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeltą triukšmą	07–19	55	60
	19–22	50	55
	22–07	45	50
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeltą triukšmą	07–19	65	70
	19–22	60	65
	22–07	55	60

*Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo [1] 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (Ldienos), vakaro triukšmo rodiklio (Lvakaro) ir nakties triukšmo rodiklio (Lnakties) apibrėžtyse.

Paros laiko periodai: dienos metas (nuo 7 val. iki 19 val.), nakties metas (nuo 22 val. iki 7 val.), vakaro metas (nuo 19 val. iki 22 val.).

Triukšmo įvertinimo metu atsižvelgta į statinius, jų aukščius, tipus reljefą, augmeniją, absorbcines savybes, meteorologines sąlygas, triukšmo šaltinių duomenis. Triukšmo sklaida modeliuota 1,5 m aukštyje, modeliavimo žingsnis 3 m.

1.1 PŪV triukšmo analizė, gretimybės, pradiniai duomenys

Analizuojamoje teritorijoje yra tiek mobilūs tiek stacionarūs triukšmo šaltiniai.

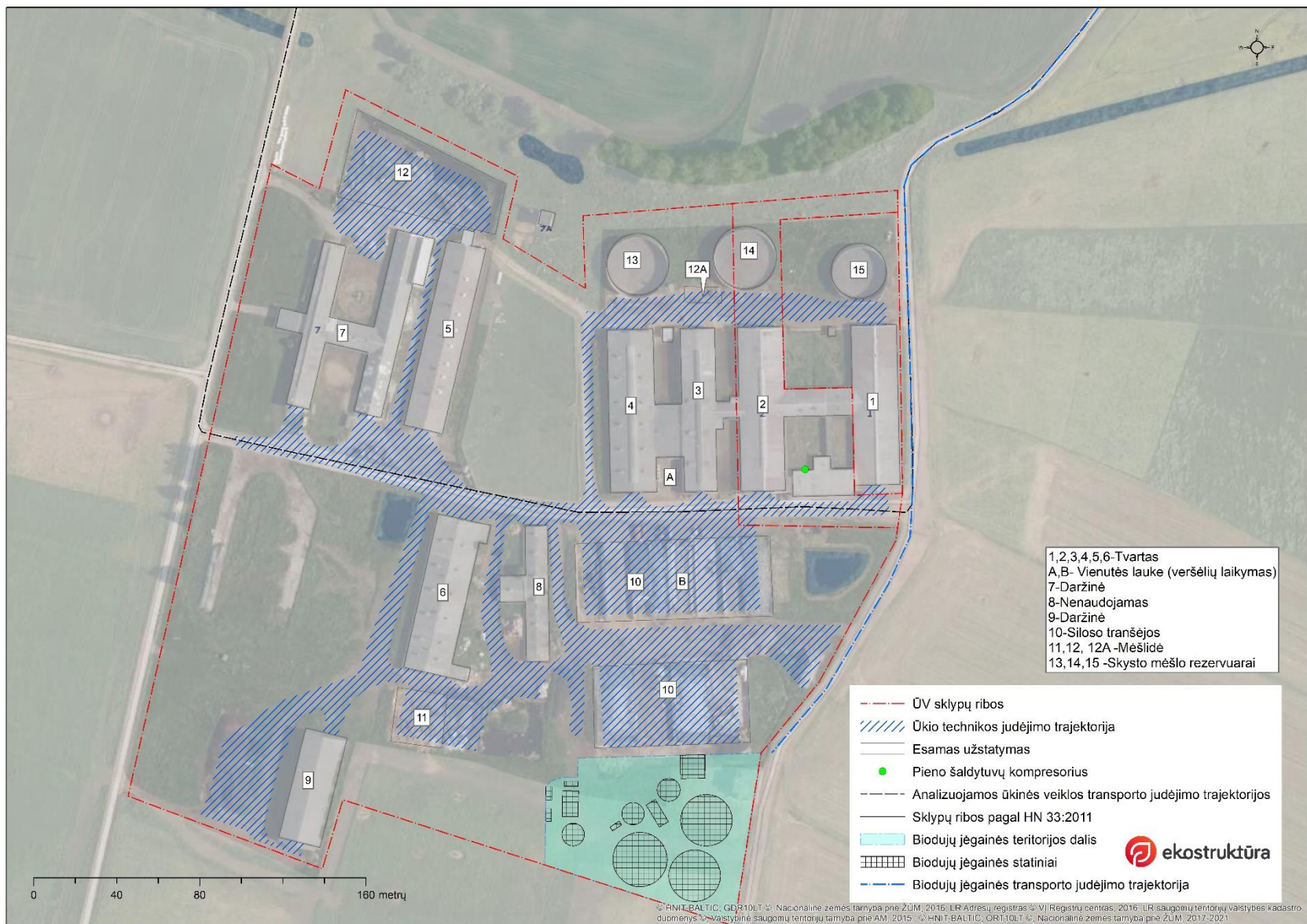
Mobilūs triukšmo šaltiniai:

- pašarų pristatymui, tvartų kreikimui, mėšlo šalinimui ir t.t (kasdieniai ūkio darbai) – darbams atlikti naudojamos 3 techninės priemonės (krautuvai, traktoriai) technika važinėja po visą bendrovės teritoriją, 7-19 valandomis.
- pieno išvežimas pienovežiu – 1 kartas per dieną, dienos metu.
- šalutinių gyvūninių produktų (toliau – ŠGP) išvežimas – ~1 kartas per mėnesį, dienos metu 8-17 valandomis.
- darbuotojų lengvieji automobiliai - 12 automobilių per parą, 7-19 valandomis.

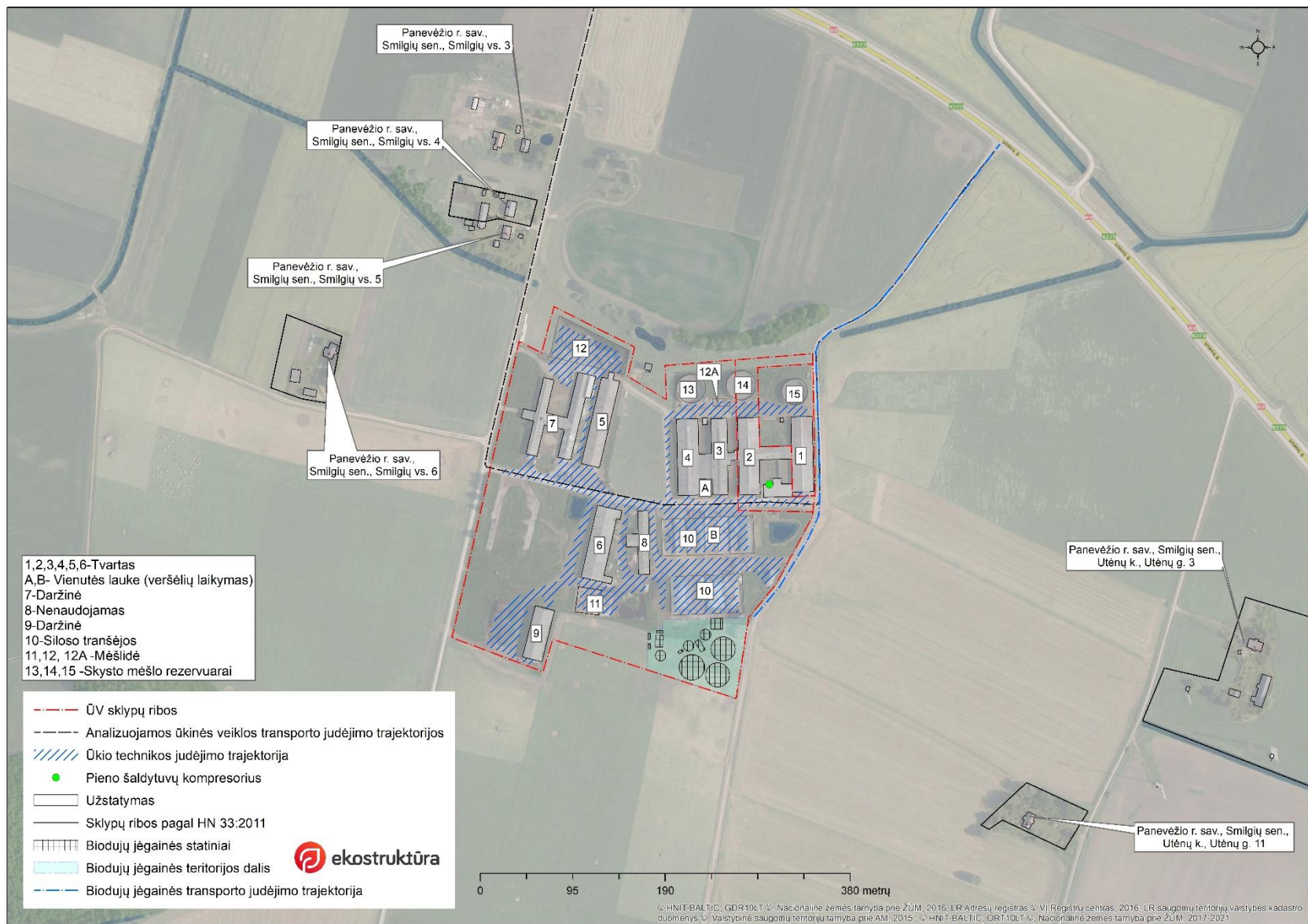
Ūkio technikos triukšmo charakteristikos skaičiuotos vadovaujantis triukšmo lygių dokumentu: „Noise Navigator™ Sound Level Database with Over 1700 Measurement Values. Universitet of Michigan, Departament of Environmen tal Health Science, Ann Arbor, MI June 26, 2015; Version 1.8“. Šiame dokumente pateikiamos beveik visų fermose, transporte, pramonėje, aviacijoje, statybose ir kt. egzistuojančių triukšmo šaltinių charakteristikos, kurios gautos ilgalaikių matavimų būdu.

Stacionarūs triukšmo šaltiniai:

- Melžimo bloko esantys lauke pieno šaldytuvų kompresorius 1 vnt.
- Tvirtuose esantys oro maišymo ventiliatoriai. Tvirtuose oro maišymo ventiliatorių skaičius kintantis ir svyruojantis nuo 4 iki 5 vnt. Skaičiavimuose priimta, kad visuose tvirtuose yra vienodai maksimalus ventiliatorių skaičius t.y. po 5 vnt., taip pat visuose tvirtuose yra skreperinė mėšlo šalinimo sistema (skreperiai).

10 pav. Situacijos planas ir analizuojami triukšmo šaltiniai nagrinėjamoje teritorijoje

11 pav. Artimiausios gyvenamos sodybos analizuojamos ūkinės teritorijos atžvilgiu

17 Lentelė. Esamas triukšmo lygis pastatuose

Triukšmo lygis pastatų patalpose	Triukšmo šaltinio vieta	Triukšmo šaltinis	Prognozuojama s triukšmo šaltinių skaičius	Triukšmo lygis patalpose dB(A)	Darbo laikas nuo-iki val./	Pastaba
	Visi pastatai kuriuose laikomi gyvuliai (karvidės, veršidės)	Oro maišymo ventiliatoriai	Po 5vnt.	Po 90 dB(A)	Priimta 24 val.	Ventiliatorių triukšmo lygis priimtas remiantis „Noise Navigator™ Sound Level Database with Over 1700 Measurement Values“ dokumentu, o skreperiu turimu techniniu pasu žr. triukšmo priede.
		Skreperiai	Skreperiai	Po 2 vnt.	Po 70 dB(A)	Pastatų sienos sudarytos iš plytų mūro $R_w - 40$ dB remiantis „Dėl dokumento "Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijos. Kelių eismo triukšmo mažinimas APR-T 10" patvirtinimo“ dokumentu.

18 Lentelė. Esami triukšmo lygiai įmonės teritorijoje

Triukšmo šaltiniai pastatų išorėje	Triukšmo šaltinio vieta ir apibūdinimas	Triukšmo šaltinių intensyvumas/skaičius	Spinduliuojamas triukšmo lygis taršos šaltinio	Darbo laikas nuo-iki val./	Pastaba
	Ūkio technika manevruojanti po visa teritoriją	4 vnt.	Po 96 dB(A)	7-19 val.	Triukšmo lygis priimtas remiantis „Noise Navigator™ Sound Level Database with Over 1700 Measurement Values“ dokumentu.
	SA judėjimas (Pienovežis, ŠPG ir pan.)	3 aut./parą	-	8-17 val.	Spinduliuojamą triukšmo lygį įvertina programa automatiškai.
	Lengvieji automobiliai	15 aut./parą	-	5-19 val.	Spinduliuojamą triukšmo lygį įvertina programa automatiškai.
	Pieno šaldytuvų kompresorius	1 vnt.	84 dB(A)	Priimta 24 val.	Triukšmo lygis priimtas remiantis „Noise Navigator™ Sound Level Database with Over 1700 Measurement Values“ dokumentu.

- **Foniniai triukšmo šaltiniai**

- Stacionarūs triukšmo šaltiniai. Įvertinta ūkinės veiklos teritorijoje esanti biodujų jėgainė. Ūkinės veiklos teritorijos dalyje (1 ha) yra įrengta biodujų jėgainė. Ūkinė veikla įvertinta remiantis Kitos paskirties statinių (kogeneracinė jėgainė, naudojanti biodujos), Panevėžio r. sav. Smilgių sen. Smilgių vs. 7, statybos projektu. Remiantis turima informacija, teigiama, kad triukšmo lygis ties šiaurinė ūkinės veiklos riba paros periode svyruoja nuo 30 iki 40 dB(A), ties rytine – nuo 17 iki 44 dB(A), ties pietine – nuo 17 iki 44 dB(A), o ties vakarine nuo 25 iki 28 dB(A). Detalesnė informacija pateikiama priede (pateikiama tik aktuali informacija iš aplinkos apsaugos aprašo).
- Mobilūs triukšmo šaltiniai. Foninį triukšmą kelia transporto eismas valstybinės reikšmės kelyje Nr. A9 (Utėnų g.). Vadovaujantis eismoinfo.lt teikiama informacija, VMPEI kelyje siekia 6598 aut./parą, o sunkiojo transporto dalis sraute sudaro 1027 aut./parą.
- Taip pat foninį triukšmą sukuria transporto eismas į ir iš biodujų jėgainės teritorijos. Remiantis Kitos paskirties statinių (kogeneracinė jėgainė, naudojanti biodujos), Panevėžio r. sav. Smilgių sen. Smilgių vs. 7, statybos projektu, vidutinis eismo intensyvumas privažiavimo kelyje sudaro 6 aut./parą iš kurių 4 aut. sudaro sunkioji transporto priemonė. Transporto eismas vyksta 6-18 valandomis.

- **Aplinka pagal HN 33:2011**

Gyventojai, analizuojamos ūkinės veiklos atžvilgiu, orientuoti visomis kryptimis.

Triukšmo modeliavimo rezultatai

Visų triukšmo sklaidos modeliavimų variantų žemėlapiai pateikti ataskaitos priede.

- **Prognozuojama situacija (PŪV teritorija)**

Visa ūkinės veiklos teritorija ir joje esantys triukšmo šaltiniai (transportas, ventiliatoriai ir t.t.) traktuojama kaip stacionarus triukšmo šaltinis. Atlikti triukšmo lygio skaičiavimai su foniniu triukšmu parodė (biodujų jėgainė), jog viršijimų pagal HN 33:2011 nebūtų. Triukšmo lygiai prie gyventojų visais paros periodais siektų mažiau kaip 35 dB(A)

- **Prognozuojama situacija (PŪV transportas su fonu)**

Analizuojant mobilių triukšmo šaltinių sukeltą triukšmą PŪV privažiavimo kelyje kartu su foniniu triukšmu, skaičiavimai rodo, jog ribinės vertės taip pat nėra viršijamos. Remiantis triukšmo sklaidos žemėlapiais, akivaizdžiai matyti, kad dominuoja foninis triukšmas valstybinės reikšmės kelyje.

19 Lentelė. Apskaičiuoti triukšmo lygiai ties artimiausiais gyventojais

Adresas	Skaičiavimo vieta	Ldiena	Lvakaras	Lnaktis
		(dB(A))	(dB(A))	(dB(A))
Smilgių VS. 4	Sklypo riba	45.1	40.4	41.8
Smilgių VS. 3	Sklypo riba	44.2	42.6	41.8
Smilgių VS. 6	sklypo riba	37.1	36.6	36.8
Utėnų g. 11	Sklypo riba	37.4	36.7	35.8
Utėnų g. 3	Sklypo riba	51.9	50.7	47.6
Ribinė vertė pagal HN 33:2011		65 dB(A)	60 dB(A)	55 dB(A)

- **Triukšmo lygis ties SAZ ribomis**

Skaičiavimais nustatyta, kad triukšmo lygis ties SAZ ribomis dienos metu siektų iki 50,3 dB(A) (RV-55 dB(A)), vakaro iki 43,9 dB(A) (RV-50 dB(A)) ir nakties metu iki 43,9 dB(A) (RV-45 dB(A)).

12 pav. Išskirtos viršnorminės dienos, vakaro, nakties triukšmo zonos

Išvados

Atliktas triukšmo modeliavimas „CADNA A 4.6“. Visa ūkinės veiklos teritorija ir joje esantys triukšmo šaltiniai (transportas, ventiliatoriai ir t.t.) traktuojama kaip stacionarus triukšmo šaltinis. Atlikti triukšmo lygio skaičiavimai su foniniu (veiklos teritorijoje esanti biodujų gamybos veikla) triukšmu parodė, jog viršijimų pagal HN 33:2011 nebūtų. Triukšmo lygiai prie gyventojų visais paros periodais siektų mažiau kaip 35 dB(A) ir atitinka HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (patvirtinta LR sveikatos ministro 2011-06-13 įsakymu Nr. V-604) nurodytas ribines vertes.

Skaičiavimais nustatyta, kad triukšmo lygis ties SAZ ribomis dienos metu siektų iki 50,3 dB(A) (RV-55 dB(A)), vakaro iki 43,9 dB(A) (RV-50 dB(A)) ir nakties metu iki 43,9 dB(A) (RV-45 dB(A)).

5.3.2. nurodoma naudota skaičiavimams triukšmo sklaidos modeliavimo programinė įranga, naudotas skaičiavimo standartas, triukšmo rodikliai, vietovės meteorologinės sąlygos, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, triukšmo sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis;

Triukšmo skaičiavimai atlikti ir sklaidos modeliavimas atliktas licencijuota kompiuterine programa CADNA A, kuri įvairių triukšmo šaltinių analizei. Triukšmo modeliavimo metu atsižvelgdami į triukšmo šaltinių tipą taikoma atitinkama triukšmo metodika:

- Pramoninis triukšmas: ISO 9613-2: „Akustika. Atvirame ore sklindančio garso slopinimas. 2 dalis. Bendroji skaičiavimo metodika“.
- Kelių transporto triukšmas: Triukšmo rodiklių įvertinimo metodika pagal Prancūzijos nacionalinę skaičiavimo metodiką "NMPB-Routes-96 (SETRA-CERTU-LCPC-CSTB), nurodytą "Arrêté du 5 mai 1995 relatif au bruit des infrastructures routières, Journal Officiel du 10 mai 1995, Article 6" ir Prancūzijos standartą" XPS 31-133. Šias metodikas rekomenduoja 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo bei Lietuvos higienos norma HN 33:2011.

Analizuojant triukšmo poveikį remtasi įstatyminėmis bazėmis, rekomendacijomis ir t.t.

- Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, 2004 m. spalio 26 d. Nr.IX–2499, (žin., 2004, Nr. [164-5971](#)) (Suvestinė redakcija nuo 2023-01-02).
- 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo.
- Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2011 birželio 13 d. įsakymu Nr. V–604 (aktuali redakcija nuo 2018-02-14).

20 lentelė. Reglamentuojamas triukšmo lygis aplinkoje (HN 33:2011)

Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (LAFmax), dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	07–19	45	55
	19–22	40	50
	22–07	35	45
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeltą triukšmą	07–19	55	60
	19–22	50	55
	22–07	45	50
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, veikiamoje transporto sukeltą triukšmą	07–19	65	70
	19–22	60	65
	22–07	55	60

*Paros laiko (dienos, vakaro ir nakties) pradžios ir pabaigos valandos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo [1] 2 straipsnio 3, 9 ir 28 dalyse nurodytų dienos triukšmo rodiklio (Ldienos), vakaro triukšmo rodiklio (Lvakaro) ir nakties triukšmo rodiklio (Lnakties) apibrėžtyse.

Paros laiko periodai: dienos metas (nuo 7 val. iki 19 val.), nakties metas (nuo 22 val. iki 7 val.), vakaro metas (nuo 19 val. iki 22 val.).

Triukšmo įvertinimo metu atsižvelgta į statinius, jų aukščius, tipus reljefą, augmeniją, absorbcines savybes, meteorologines sąlygas, triukšmo šaltinių duomenis. Triukšmo sklaida modeliuota 1,6 m aukštyje, modeliavimo žingsnis 3 m.

5.3.3. pateikiami nejonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių duomenys: radiotechninių objektų techniniai duomenys pagal Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-200 „Dėl Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; papildomai nurodoma skaičiavimams naudota elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos programa, naudotas skaičiavimo standartas ir / ar metodas, skaičiavimų aukštis, modeliavimo teritorijos dydis, elektromagnetinės spinduliuotės sklaidos žingsnio dydis, taršos sklaidos žemėlapių koordinatų sistema ir mastelis;

Ūkinės veiklos metu nejonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių nėra, todėl galimas jų poveikis visuomenės sveikatos saugos aspektu šioje ataskaitoje nėra analizuojamas.

5.4. įvertinami kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, aprašomas galimas jų poveikis visuomenės sveikatai;

Kitų reikšmingų planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darančių veiksnių, kurių taršos rodiklių ribinės vertės reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, nebus, todėl jie nėra vertinami ir aprašomi.

5.5. gali būti identifikuojami ir aprašomi kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai, socialiniai, psichologiniai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose (gali būti naudojami kokybinio pobūdžio įvertinimo (aprašomieji) metodai, pavyzdžiui, pateikiami mokslinių tyrimų, tam tikrų visuomenės grupių apklausos duomenys, analizės, ekspertų nuomonės, konkrečios teritorijos situacijos analizė ir pan.).

Metodas. Šis skyrius buvo parengtas remiantis žemiau pateiktais informacijos šaltiniais:

¹ Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“;

² Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenys: <https://ismain.vic.lt/VurapPublic/>;

³ Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro duomenys: https://www.vic.lt/gpsas-apskaita/wp-content/uploads/sites/6/2024/01/2023m_GPSAS_metine_ataskaita_202401.pdf;

⁴ Panevėžio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-38 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/ad31a3d0cc2211eea5a28c81c82193a8>;

⁵ Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos statistinė informacija: <https://uzt.lt/data/public/uploads/2023/03/2022-darbo-rinka-skaiciais.pdf>;

⁶ Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro statistinė informacija: <https://www.hi.lt/lietuvas-respublikos-profesiniu-ligu-valstybes-registras-statistine-informacija-2/>.

Ekonominiai ir socialiniai veiksniai. Pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“, planuojama ūkinė veikla priskiriama „A“ sekcijai „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“, „01“ skyriui „Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla“, „01.4“ grupei „Gyvulininkystė“, „01.41“ klasei „Pieninių galvijų auginimas“.¹ Žemiau esančioje lentelėje pateikiame informaciją apie ūkininkų ūkių pasiskirstymą pagal vykdomas ekonominės veiklos rūšis 2020–2024 metų pradžioje Panevėžio rajono savivaldybėje, visoje Panevėžio apskrityje bei visoje Lietuvoje.²

21 lentelė. Ūkininkų ūkių pasiskirstymas pagal vykdomas ekonominės veiklos rūšis 2020–2024 metų pradžioje Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio apskrityje bei visoje Lietuvoje (Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenys).

Ekonominės veiklos rūšys	Ūkininkų ūkių skaičius (vnt.)				
	2020	2021	2022	2023	2024
PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖ					
Augalininkystė	1 499	1 269	1 303	1 284	1 281
Gyvulininkystė	331	273	270	262	252
Mišrus žemės ūkis	294	203	191	178	176
Žemės ūkiui būdingų paslaugų veikla	3	2	2	2	2
Miškininkystė	33	27	16	12	10
Miškininkystei būdingų paslaugų veikla	2	2	2	2	2
Žuvininkystė	1	1	1	0	0
Alternatyvi žemės ūkiui veikla	21	13	8	4	3
Ūkininkų ūkių skaičius (iš viso)	2 184	1 790	1 793	1 744	1 726
PANEVĖŽIO APSKRITIS					
Augalininkystė	5 428	4 213	4 342	4 322	4 352
Gyvulininkystė	1 035	825	843	826	806
Mišrus žemės ūkis	4 360	2 813	2 722	2 618	2 543
Žemės ūkiui būdingų paslaugų veikla	27	14	13	15	16
Miškininkystė	70	58	40	31	26
Miškininkystei būdingų paslaugų veikla	5	4	2	2	2
Žuvininkystė	2	2	2	1	1
Alternatyvi žemės ūkiui veikla	43	21	11	6	4

<i>Ūkininkų ūkių skaičius (iš viso)</i>	10 970	7 950	7 975	7 821	7 750
LIETUVA					
Augalininkystė	35 710	27 897	29 479	30 187	31 155
Gyvulininkystė	8 538	7 080	7 343	7 425	7 468
Mišrus žemės ūkis	66 879	49 604	49 698	48 702	48 508
Žemės ūkiui būdingų paslaugų veikla	304	186	202	215	218
Miškininkystė	636	467	330	253	211
Miškininkystei būdingų paslaugų veikla	52	29	18	14	11
Žuvininkystė	124	88	85	94	101
Alternatyvi žemės ūkiui veikla	1 939	968	483	278	165
<i>Ūkininkų ūkių skaičius (iš viso)</i>	114 182	86 319	87 638	87 168	87 837

Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro duomenimis, 2024 metų pradžioje karvių laikytojų skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 307 (visoje mūsų šalyje – 18 875), pienučių veislių karvių skaičius tuomet siekė 7 575 vienetus (visoje Lietuvoje – 212 885 vienetus).³ Pažymėtina, jog 2020–2024 metų pradžios laikotarpiu karvių laikytojų skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje sumažėjo 233 (visoje mūsų šalyje – 11 979), pienučių veislių karvių skaičius aukščiau nurodytu laikotarpiu šioje savivaldybėje sumažėjo 567 vienetais (visoje Lietuvoje – 28 962 vienetais).

Panevėžio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginiame veiklos plane, patvirtintame Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2024 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-38 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“, viena iš nurodytų prioritetinių veiklos krypčių – „**Žemės ūkis, verslas**“, apimanti žemdirbių savivaldos ir nevyriausybinių kaimo organizacijų veiklos stiprinimą; ekonominės veiklos kaimo vietovėse įvairinimą padedant kurtis mažoms įmonėms bei darbo vietoms jose; finansinės paramos verslo įmonėms ir ūkininkams teikimą; tiesioginių užsienio bei vietos investicijų pritraukimą; verslumo skatinimą ir inovacijomis grįsto verslo plėtrą.⁴ Aukščiau nurodyta veiklos kryptis yra integruota į vieną iš Panevėžio rajono savivaldybės 2024–2026 metų strateginio veiklos plano programų – „**008 Ekonominio konkurencingumo didinimo programa**“. Vienas iš keturių uždavinių, kuriuos užsibrėžta įgyvendinti pagal šią programą – „**Vykdyti turizmo informacijos sklaidą bei skatinti gyventojų verslumą**“. Įgyvendinant aukščiau nurodytą uždavinį, numatoma vykdyti priemonę – „**Kompensacijos, dotacijos arba subsidijos žemės ūkio subjektams, vykdančioms žemės ūkio veiklą**“. Vykdančią šią priemonę, teikiama parama iš savivaldybės biudžeto Kaimo rėmimo fondo, kasmet organizuojama Panevėžio rajono žemdirbių derliaus šventė, apdovanojimų rajono žemdirbiams ceremonija ir kt.

Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2023 m. sausio mėn. visoje mūsų šalyje 6 559 bedarbiai (4,2 proc.) iš 156 097 registruotų bedarbių pagal paskutinės darbovietės veiklos rūšį prilausė žemės ūkio, medžioklės ir miškininkystės sektoriams, visoje Panevėžio apskrityje jų skaičius siekė 988 asmenis (8,2 proc.) iš 12 062, o Panevėžio rajono savivaldybėje – 193 asmenis (10,8 proc.) iš 1 790.⁵ Pažymėtina,

jog 2024 m. sausio mėn., palyginti su 2023 m. gruodžio mėn., visoje Lietuvoje labiausiai ūgtelėjo nekvalifikuotų mišriojo augalininkystės ir gyvulininkystės ūkio darbininkų bei nekvalifikuotų gyvulininkystės ūkio darbininkų paklausa.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, galima teigti, jog planuojama ūkinė veikla turės teigiamą poveikį tiek ekonominiu, tiek socialiniu aspektu, kadangi vykdant šią veiklą bus užtikrinamos darbo vietos, pažangių technologijų diegimas, veiklos konkurencingumo augimas taip pat didės dėl žaliavų ir produktų sumokamų mokesčių dalis tiek į šalies, tiek į savivaldybės biudžetus.

Profesinės rizikos veiksniai. Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro duomenimis, 2023 metais Lietuvoje iš viso naujai buvo nustatyti 469 profesinių ligų atvejai, Panevėžio apskrityje šių atvejų skaičius siekė 32, o Panevėžio rajono savivaldybėje naujai nustatytų profesinių ligų atvejų registruota nebuvo.⁶ 2019–2023 metų laikotarpiu stebima naujai nustatytų profesinių ligų atvejų skaičiaus didėjimo tendencija visose aukščiau nurodytose administracinėse teritorijose, t. y. 103 atvejais padidėjo visoje mūsų šalyje, 10 atvejų – visoje Panevėžio apskrityje ir 8 atvejais – Panevėžio rajono savivaldybėje. 2023 metais visoje Lietuvoje didžiausias profesinių ligų atvejų skaičius (pagal ekonominės veiklos rūšis (EVRK 2 red.)) buvo nustatytas „*Statybos*“ (F) sektoriuje (107 atvejai iš 469), „*Apdirbamosios gamybos*“ (C) sektoriuje (96 atvejai iš 469) „*Transporto ir saugojimo*“ (H) sektoriuje (87 atvejai iš 469) bei „*Žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės*“ (A) sektoriuje (46 atvejai iš 469). 2023 metais dažniausiomis profesinių ligų priežastimis Lietuvoje buvo **fiziniai veiksniai** (šie veiksniai lėmė 233 profesinių ligų atvejus iš 469) ir **biomechaniniai (ergonominiai) veiksniai** (šie veiksniai lėmė 226 profesinių ligų atvejus iš 469). Didžiausias profesinių ligų atvejų skaičius pagal ligų grupes (TLK-10-AM) 2023 metais Lietuvoje buvo: „*Jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos (M00–M99)*“ (260 profesinių ligų atvejų iš 469), „*Nervų sistemos ligos (G00–G99)*“ (113 profesinių ligų atvejų iš 469), „*Ausies ir speninės ataugos ligos (H60–H95)*“ (83 profesinių ligų atvejai iš 469).

Psichologiniai veiksniai. Planuojamos ūkinės veiklos metu psichologiniai veiksniai, kaip vieni iš veiksnių, galinčių daryti įtaką visuomenės sveikatai, nėra numatomi dėl žemiau pateikiamų motyvų:

- teritorija, kurioje planuojama ūkinė veikla, bus naudojama atsižvelgiant į pagrindinę žemės naudojimo paskirtį bei naudojimo būdą;
- ūkinė veikla bus vykdoma užtikrinant teisės aktuose ir / ar kituose dokumentuose keliamus reikalavimus tokio pobūdžio veikloms;
- galimi konfliktai dėl kitų sveikatai įtaką darančių veiksnių (aplinkos oro taršos, triukšmo, kvapų) nenumatomi, kadangi šių veiksnių ribinės vertės, reglamentuotos teisės aktuose, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje viršijamos nebus.

6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS BEI JŲ PASIRINKIMO ARGUMENTAI (ATASKAITOJE PATEIKIAMAS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIŲ PRIEMONIŲ APRAŠYMAS, DOKUMENTAI, PATVIRTINANTYS TARŠOS PREVENCIJOS ARBA MAŽINIMO GALIMYBES IR ATITINKAMŲ PLANUOJAMŲ ARBA ĮGYVENDINTŲ PRIEMONIŲ VEIKSMINGUMĄ, SVEIKATOS RIZIKOS VEIKSNIŲ ARTIMIAUSIOJE GYVENAMOJOJE APLINKOJE IR TIES SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOMIS POKYČIAI ĮDIEGUS ŠIAS PRIEMONES).

Komplekse jau naudojamos priemonės ir pritaikyti technologiniai sprendimai oro taršos ir kvapų mažinimui:

- Tvirtuose yra naudojamas grindinys su šlapimo drenavimo sistema ir skreperiu – 35 proc. efektyvumas; mikroklimato užtikrinimas – 20 proc. efektyvumas, kas sudaro suminį 48 proc. efektyvumą.
- Kietos frakcijos digestato aikštelėje natūraliai susiformuojanti pluta – 50 proc. efektyvumas.
- Skystos frakcijos digestato rezervuarai dengiami 10 cm storio šiaudų sluoksniu – 60 proc. efektyvumas.
- Biodujų jėgainė.

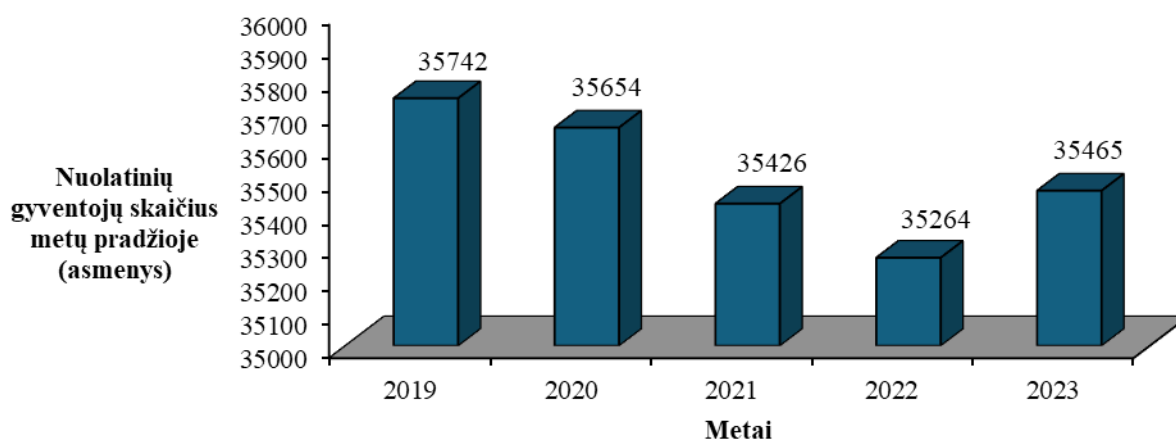
Vadovaujantis dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. D1-367/3d-342 „Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (galiojanti suvestinė redakcija 2021-12-05 iki 2023-12-31) „9. Asmenys, laikantys 10 SG ar daugiau, skystojo mėšlo ir (ar) srutų kauptuvuose turi taikyti aplinkos oro taršos ir kvapų mažinimo priemonės pasirinktinai: kietąsias sandarias stogo dangas, lanksčiąsias dangas (tentus), vientisas plūdriąsias dangas (plastiko lakštų ar granuliu, lengvų birių medžiagų, oro pripučiamas, šiaudų, natūraliai susidarancios plutos), biologinius filtrus, skaidyti srutas aerobiniu (aeravimas) arba anaerobiniu būdu biodujų irenginyje ir (ar) naudoti kitas aplinkos oro taršos ir kvapų mažinimo priemonės (metodus), nurodytas 2017 m. vasario 15 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime (ES) 2017/302, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES nustatomos geriausių prieinamų gamybos būdų (toliau – GPGB) išvados dėl intensyvaus naminių paukščių arba kiaulių auginimo (pranešta dokumentu Nr. C(2017) 688), Gerosios žemės ūkio praktikos kodekse, paskelbtame Žemės ūkio ministerijos interneto tinklalapyje https://zum.lrv.lt/uploads/zum/documents/files/LT_versija/Veiklos_sritys/Bendroji_zemes_ukio_politika/GZUP%20Kodeksas%20taisyta%20po%20AplinkosM-%20birzelis.pdf, ar taikyti kitas moksliskai pagrįstas priemones.

Šiuo konkrečiu atveju bendrovės mėšlas apdorojamas kitos įmonės biodujų jėgainėje, o atidirbtas mėšlas sandėliuojamas atgal ūkio komplekse. Oro taršos ir kvapų modeliavimas parodė, jog papildomų priemonių poreikis nėra reikalingas.

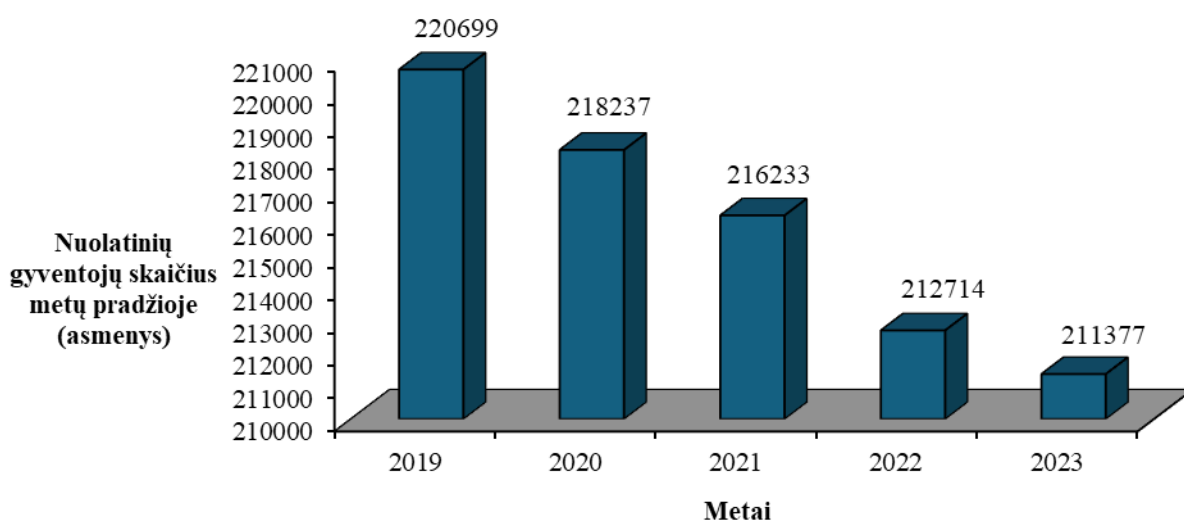
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ (ATASKAITOJE ANALIZUOJAMI TIK TIE VISUOMENĖS GRUPIŲ DEMOGRAFINIAI IR SVEIKATOS STATISTIKOS RODIKLIAI, KURIE YRA PRIEINAMI IR REIŠKINGI VERTINANT PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI. PAGAL GALIMYBĘ IR REIKALINGUMĄ GALI BŪTI ANALIZUOJAMI IR KITI PAPILDOMI RODIKLIAI. GALI BŪTI PATEIKIAMA MOKSLINIŲ TYRIMŲ ARBA OFICIALIOSIOS STATISTIKOS APŽVALGA):

7.1. vietovės gyventojų demografiniai rodikliai (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys);

Gyventojų skaičius. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, nuolatinių gyventojų skaičius 2019 metų pradžioje Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 35 742 asmenis, o 2023 metų pradžioje – 35 465 asmenis. Tai rodo, jog nuolatinių gyventojų skaičius šioje savivaldybėje 2019–2023 metų pradžios laikotarpiu sumažėjo 0,8 proc. Nuolatinių gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencija aukščiau nurodytu laikotarpiu taip pat buvo stebima ir visoje Panevėžio apskrityje (nuo 220 699 asmenų (2019 metų pradžioje) iki 211 377 asmenų (2023 metų pradžioje)), tačiau visoje Lietuvoje šis rodiklis 2019–2023 metų pradžios laikotarpiu padidėjo 1,6 proc. (nuo 2 812 200 asmenų (2019 metų pradžioje) iki 2 857 279 asmenų (2023 metų pradžioje)).

13 pav. Nuolatinių gyventojų skaičiaus pokytis Panevėžio rajono savivaldybėje 2019–2023 metų pradžioje (Valstybės duomenų agentūros duomenys).

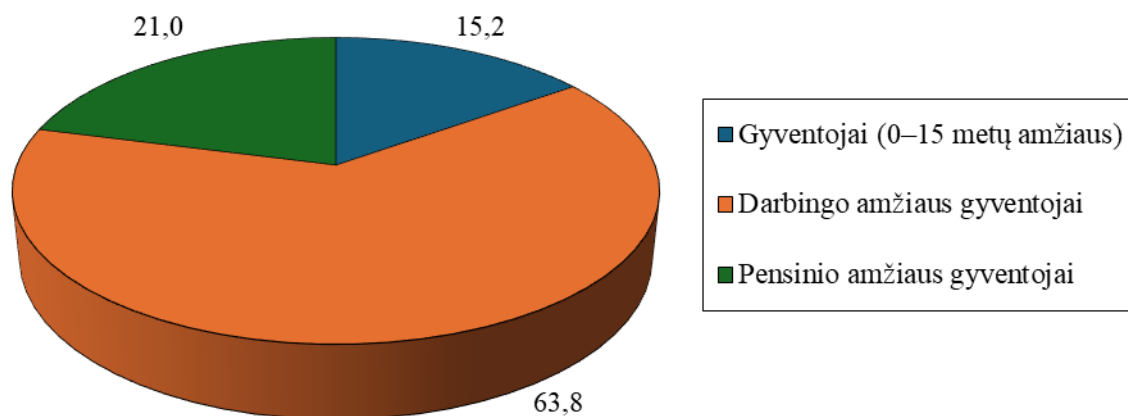

14 pav. Nuolatinių gyventojų skaičiaus pokytis Panevėžio apskrityje 2019–2023 metų pradžioje (Valstybės duomenų agentūros duomenys).

Gyventojų tankis. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 metų pradžioje gyventojų tankis Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 16,3 gyv./km², visoje Panevėžio apskrityje – 26,7 gyv./km², o visoje Lietuvoje – 43,8 gyv./km². Šis rodiklis 2019–2023 metų pradžios laikotarpiu sumažėjo tiek Panevėžio rajono savivaldybėje, tiek ir visoje Panevėžio apskrityje, o visoje mūsų šalyje aukščiau nurodytu laikotarpiu buvo stebima šio rodiklio didėjimo tendencija (atitinkamai 16,4 gyv./km² (Panevėžio rajono savivaldybėje); 28,0 gyv./km² (Panevėžio apskrityje); 43,1 gyv./km² (Lietuvoje) (2019 metų pradžios rodikliai)).

Gyventojų pasiskirstymas pagal lytį ir amžių. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 metų pradžioje 51,3 proc. Panevėžio rajono savivaldybės gyventojų sudarė moterys (18 190 moterų), o 48,7 proc. – vyrai (17 275 vyrai). Pažymėtina, jog panašus moterų bei vyrų pasiskirstymas 2023 metų pradžioje buvo tiek visoje Panevėžio apskrityje, tiek ir visoje mūsų šalyje (atitinkamai 54,2 proc. moterų ir 45,8 proc. vyrų (Panevėžio apskrityje); 53,2 proc. moterų ir 46,8 proc. vyrų (Lietuvoje)).

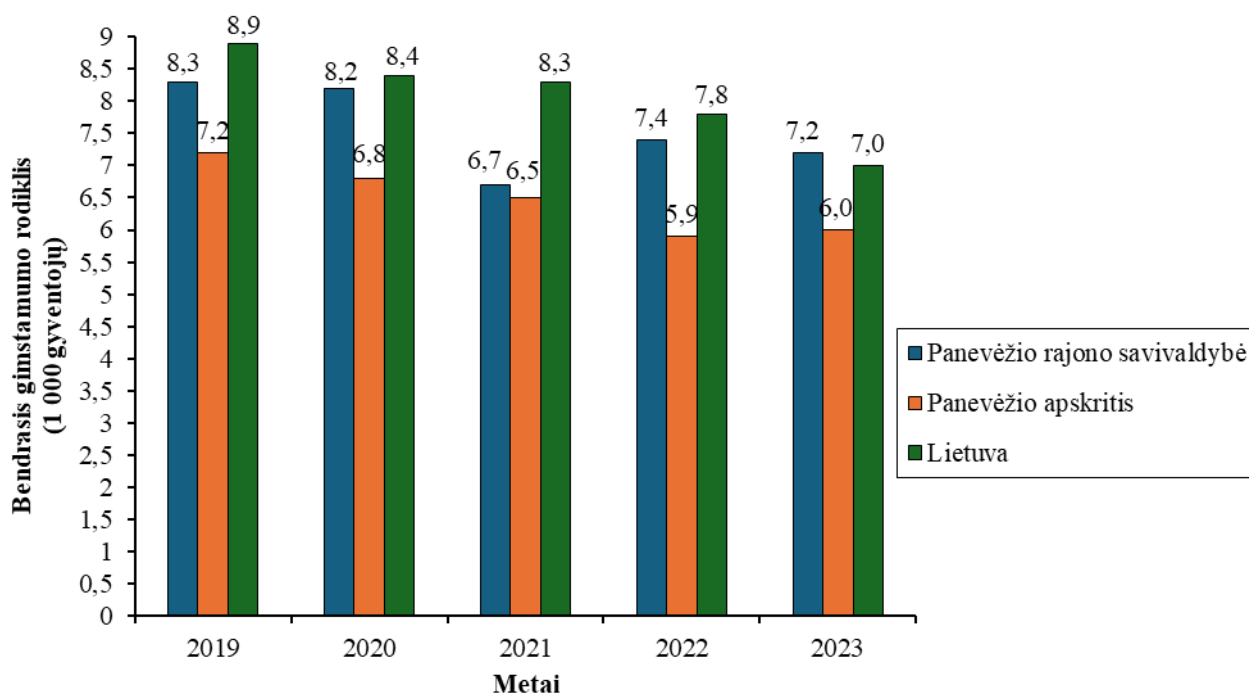
2023 metų pradžioje daugiau kaip pusę Panevėžio rajono savivaldybės gyventojų sudarė darbingo amžiaus gyventojai (22 632 asmenys), daugiau kaip penktadalį visų šios savivaldybės gyventojų sudarė pensinio amžiaus gyventojai (7 444 asmenys), o likusią dalį (15,2 proc.) sudarė gyventojai, kurių amžius 0–15 metų. Panaši gyventojų skaičiaus struktūra pagal amžiaus grupes 2023 metų pradžioje buvo ir visoje Panevėžio apskrityje, kurioje darbingo amžiaus gyventojai sudarė 61,8 proc. visų gyventojų, kiek mažiau nei ketvirtadalį (24,8 proc.) šios apskrities gyventojų sudarė pensinio amžiaus gyventojai, o likusią dalį (13,4 proc.) sudarė gyventojai, kurių amžius 0–15 metų.

15 pav. Panevėžio rajono savivaldybės gyventojų skirstinys pagal amžiaus grupes 2023 metų pradžioje (proc.) (Valstybės duomenų agentūros duomenys).

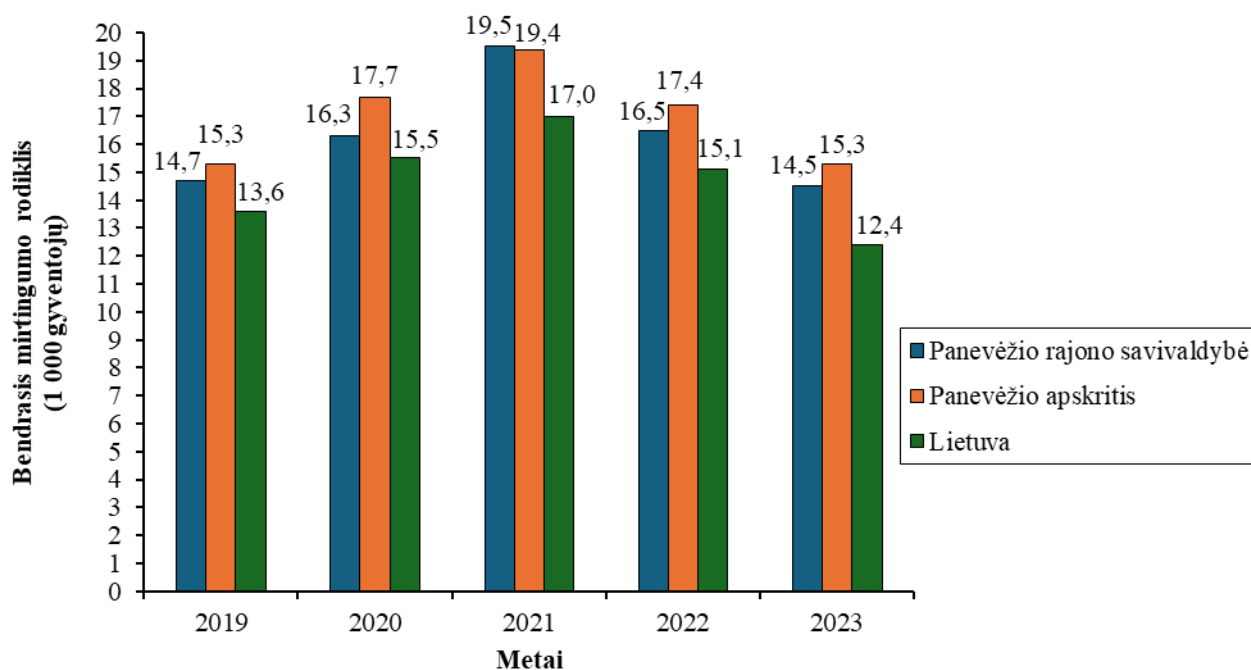
Gyventojų gimstamumas. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 metais bendrasis gimstamumo rodiklis (1 000 gyventojų) Panevėžio rajono savivaldybėje buvo 7,2 gimusieji/1 000 gyventojų, visoje Panevėžio apskrityje – 6,0 gimusieji/1 000 gyventojų, o visoje mūsų šalyje – 7,0 gimusieji/1 000 gyventojų. Tais metais aukščiau nurodytoje savivaldybėje gimė 256 asmenys, visoje Panevėžio apskrityje 1 256 asmenys, o visoje Lietuvoje – 20 008 asmenys. Pažymėtina, jog 2019–2023 metų pradžios laikotarpiu bendrieji gimstamumo rodikliai (1 000 gyventojų) sumažėjo visose aukščiau nurodytose administracinėse teritorijose.

Natūrali gyventojų kaita. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 metais bendrasis natūralios gyventojų kaitos rodiklis (1 000 gyventojų) Panevėžio rajono savivaldybėje buvo -7,3/1 000 gyventojų (natūrali gyventojų kaita – -258 asmenys). Šis rodiklis visoje Panevėžio apskrityje tuomet siekė -9,3/1 000 gyventojų (natūrali gyventojų kaita – -1 960 asmenų), o visoje Lietuvoje – -5,5/1 000 gyventojų (natūrali gyventojų kaita – -15 698 asmenys).

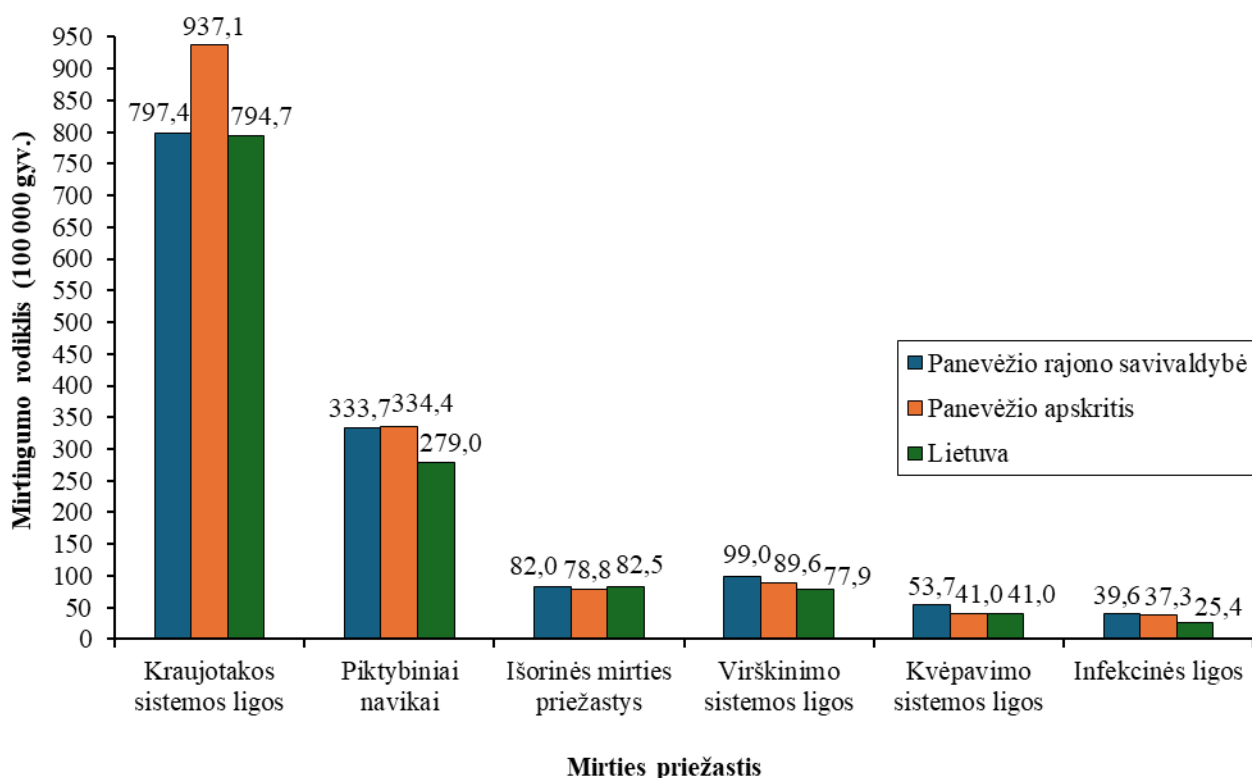
16 pav. Bendrojo gimstamumo rodiklio (1 000 gyventojų) pokytis Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje 2019–2023 metais (Valstybės duomenų agentūros duomenys).

Gyventojų mirtingumas. Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 metais bendrasis mirtingumo rodiklis (1 000 gyventojų) Panevėžio rajono savivaldybėje buvo 14,5 mirusieji/1 000 gyventojų. Tais metais šioje savivaldybėje mirė 514 asmenų. Papildomai pažymime, jog visoje Panevėžio apskrityje bendrasis mirtingumo rodiklis (1 000 gyventojų) 2023 metais buvo didesnis ir siekė 15,3 mirusiųjų/1 000 gyventojų, o visoje mūsų šalyje šis rodiklis buvo mažesnis ir siekė 12,4 mirusiųjų/1 000 gyventojų.

17 pav. Bendrojo mirtingumo rodiklio (1 000 gyventojų) pokytis Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje 2019–2023 metais (Valstybės duomenų agentūros duomenys).

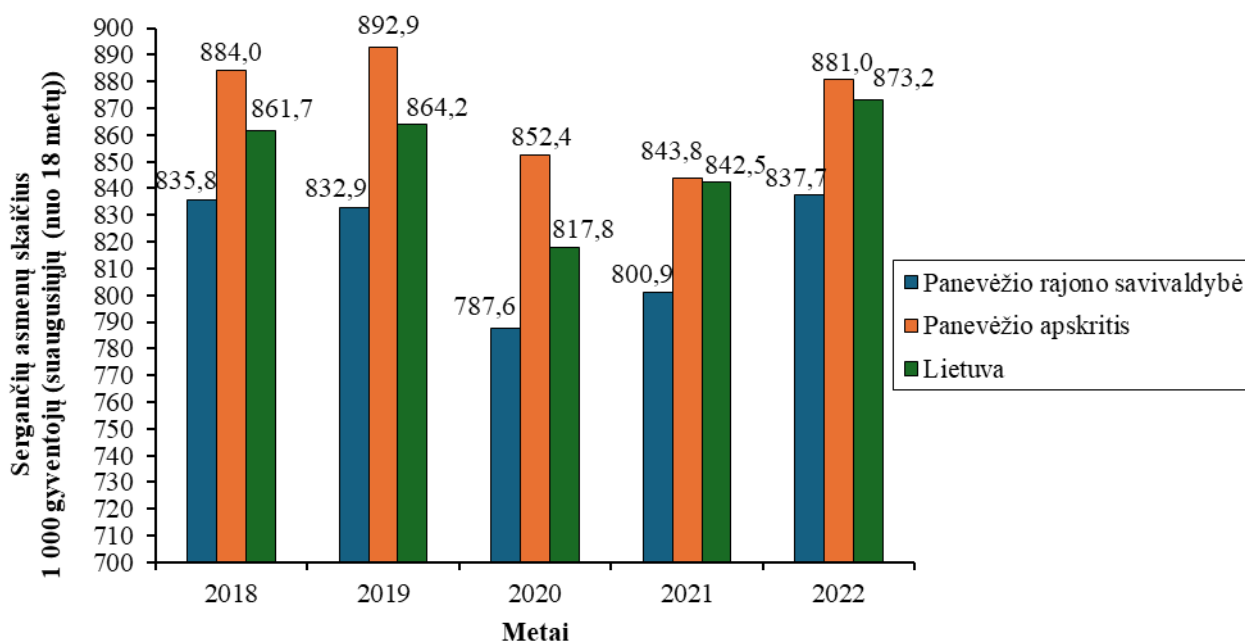
Mirties priežasčių struktūra. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, 2023 metais Panevėžio rajono savivaldybės gyventojų didžiausi mirtingumo rodikliai (100 000 gyv.) buvo nuo kraujotakos sistemos ligų (797,4/100 000 gyv.) bei piktybinių navikų (333,7/100 000 gyv.), o mažiausi gyventojų mirtingumo rodikliai (100 000 gyv.) – nuo infekcinių ligų ir kvėpavimo sistemos ligų (atitinkamai 39,6/100 000 gyv.; 53,7/100 000 gyv.). Tiek visoje Panevėžio apskrityje, tiek visoje mūsų šalyje 2023 metais mirties priežasčių struktūra buvo tokia pati kaip ir analizuojamoje teritorijoje. Didžiausi gyventojų mirtingumo rodikliai (100 000 gyv.) Panevėžio apskrityje bei Lietuvoje tuomet buvo nuo kraujotakos sistemos ligų (atitinkamai 937,1/100 000 gyv.; 794,7/100 000 gyv.) ir piktybinių navikų (atitinkamai 334,4/100 000 gyv.; 279,0/100 000 gyv.), o mažiausi – nuo infekcinių ligų bei kvėpavimo sistemos ligų.

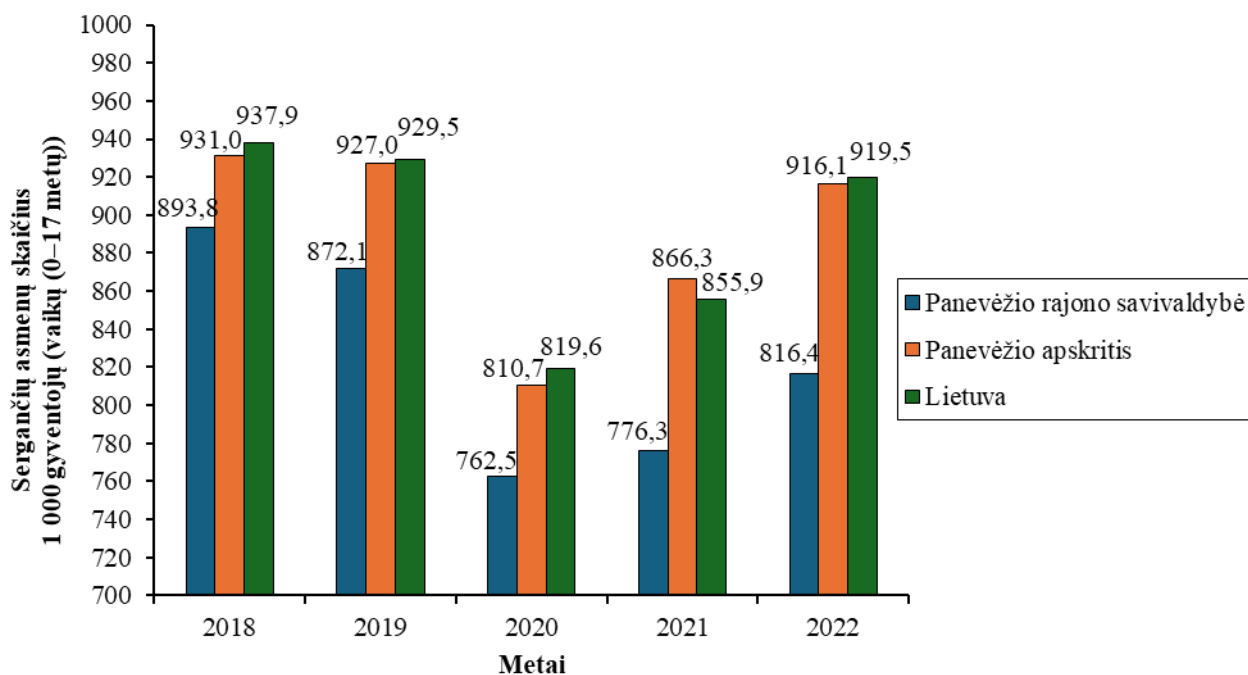
18 pav. Mirtingumo rodiklio (100 000 gyv.) pokytis pagal mirties priežastis Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje 2023 metais (Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenys).

7.2. gyventojų sergamumo rodiklių analizė (jei nėra prieinamų vietovės duomenų, pateikiami savivaldybės ar apskrities duomenys);

Analizuojant 2018–2022 metų laikotarpio Panevėžio rajono savivaldybės, visos Panevėžio apskrities bei visos mūsų šalies gyventojų (suaugusiųjų (nuo 18 metų)) sergamumo rodiklius (1 000 gyventojų), stebima šių rodiklių didėjimo tendencija tiek aukščiau nurodytoje savivaldybėje (nuo 835,8/1 000 gyventojų (2018 metais) iki 837,7/1 000 gyventojų (2022 metais)), tiek ir visoje Lietuvoje (nuo 861,7/1 000 gyventojų (2018 metais) iki 873,2/1 000 gyventojų (2022 metais)), o visoje Panevėžio apskrityje gyventojų (suaugusiųjų (nuo 18 metų)) sergamumo rodikliai (1 000 gyventojų) aukščiau nurodytu laikotarpiu sumažėjo (nuo 884,0/1 000 gyventojų (2018 metais) iki 881,0/1 000 gyventojų (2022 metais)). Pažymėtina, jog 2018–2022 metų laikotarpiu vaikų (0–17 metų) sergamumo rodikliai (1 000 gyventojų) sumažėjo visose aukščiau nurodytose administracinėse teritorijose (nuo 893,8/1 000 gyventojų iki 816,4/1 000 gyventojų (Panevėžio rajono savivaldybėje); nuo 931,0/1 000 gyventojų iki 916,1/1 000 gyventojų (Panevėžio apskrityje); nuo 937,9/1 000 gyventojų iki 919,5/1 000 gyventojų (visoje mūsų šalyje)).

19 pav. *Sergančių asmenų (suaugusiųjų (nuo 18 metų)) skaičiaus (1 000 gyventojų) pokytis Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje 2018–2022 metais (Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenys).*

20 pav. *Sergančių asmenų (vaikų (0–17 metų)) skaičiaus (1 000 gyventojų) pokytis Panevėžio rajono savivaldybėje, Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje 2018–2022 metais (Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenys).*

Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenimis, 2018–2022 metų laikotarpiu tiek Panevėžio rajono savivaldybėje, tiek visoje Panevėžio apskrityje didžiausias sergančių asmenų skaičius (1 000 gyventojų) buvo kraujotakos sistemos ligomis (*I00-I99*), kvėpavimo sistemos ligomis (*J00-J99*), o mažiausias – tam tikromis perinatalinio laikotarpio būklėmis (*P00-P96*) bei įgimtomis formavimosi ydomis, deformacijomis ir chromosomų anomalijomis (*Q00-Q99*).

22 lentelė. Panevėžio rajono savivaldybės ir Panevėžio apskrities sergančių įvairiomis ligomis asmenų skaičius 1 000 gyventojų 2018–2022 metais (Higienos instituto Sveikatos informacijos centro duomenys).

Eil. Nr.	Diagnozė	Panevėžio rajono savivaldybės sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų					Panevėžio apskrities sergančių asmenų skaičius 1 000 gyventojų				
		Metai					Metai				
		2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
1.	<i>A00-B99</i> Tam tikros infekcinės ir parazitų sukeltos ligos	94,5	102,8	71,9	69,8	92,1	87,1	94,0	70,2	71,3	96,1
2.	<i>C00-D48</i> Navikai	89,5	94,5	78,7	87,8	97,9	101,2	108,4	92,4	100,0	111,8
3.	<i>D50-D89</i> Kraujo ir kraujodaros organų ligos bei tam tikri sutrikimai, susiję su imuniniais mechanizmais	40,2	41,9	38,2	42,4	46,5	46,5	48,9	42,1	47,3	52,8
4.	<i>E00-E90</i> Endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos	212,2	239,4	217,8	227,7	235,7	247,2	277,6	253,4	281,2	303,5
5.	<i>F00-F99</i> Psichikos ir elgesio sutrikimai	131,2	138,7	137,1	128,1	124,0	149,7	157,3	158,7	152,6	153,8
6.	<i>G00-G99</i> Nervų sistemos ligos	115,5	117,8	112,1	105,0	107,6	132,8	138,0	127,7	130,0	141,6
7.	<i>H00-H59</i> Akies ir jos priedinių organų ligos	175,9	175,7	140,8	137,3	150,9	196,9	204,0	163,9	172,1	191,2
8.	<i>H60-H95</i> Ausies ir speninės ataugos ligos	68,7	71,3	55,6	58,1	71,7	79,3	84,7	64,4	68,3	87,7
9.	<i>I00-I99</i> Kraujotakos sistemos ligos	339,9	344,7	327,2	321,4	326,3	368,1	380,0	366,2	365,4	375,7
10.	<i>J00-J99</i> Kvėpavimo sistemos ligos	328,9	334,8	281,4	232,4	338,2	342,3	329,0	275,2	299,4	356,3
11.	<i>K00-K93</i> Virškinimo sistemos ligos	324,7	306,4	233,5	299,9	315,4	315,9	323,0	255,3	254,0	330,7
12.	<i>L00-L99</i> Odos ir poodžio ligos	95,0	92,8	71,9	78,4	83,1	100,4	100,5	78,7	84,2	93,7
13.	<i>M00-M99</i> Jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos	253,7	261,6	243,9	243,2	258,5	271,1	281,3	253,9	264,2	290,9

14.	N00-N99 Lytinės ir šlapimo sistemos ligos	173,6	180,4	160,2	170,6	181,5	192,4	201,1	178,1	198,1	210,8
15.	O00-O99 Nėštumas, gimdymas ir laikotarpis po gimdymo	25,8	25,5	20,6	17,2	19,4	24,7	24,7	19,9	21,2	22,7
16.	P00-P96 Tam tikros perinatalinio laikotarpio būklės	2,1	2,4	2,6	2,0	2,3	2,4	2,4	2,1	2,2	2,2
17.	Q00-Q99 Įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos	12,7	11,9	11,1	10,8	11,1	12,4	11,7	11,2	11,1	10,8
18.	R00-R99 Simptomai, požymiai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai, neklasifikuojami kitur	154,0	176,0	146,7	155,8	173,1	162,9	183,9	162,3	189,5	212,8
19.	S00-T98, U50-Y98 Sužalojimai, apsinuodijimai ir tam tikri išorinių poveikių padariniai	165,7	162,9	128,3	147,7	157,4	169,3	168,9	135,2	147,4	158,2

7.3. gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė (aprašomos svarbiausios gyventojų rizikos grupės, ypač atkreipiant dėmesį į pažeidžiamiausias grupes: vaikus, pagyvenusius žmones, mažas pajamas turinčiuosius ir kt.);

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2022 metų pradžioje vaikų (0–17 metų amžiaus) skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 6 004 asmenis, visoje Panevėžio apskrityje – 32 509 asmenis, o visoje mūsų šalyje – 495 618 asmenų. 2018–2022 metų pradžios laikotarpiu vaikų (0–17 metų amžiaus) skaičiaus mažėjimo tendencija buvo stebima visose aukščiau nurodytose administracinėse teritorijose (148 vaikais sumažėjo Panevėžio rajono savivaldybėje, 4 161 vaiku – visoje Panevėžio apskrityje, 4 745 vaikais – visoje Lietuvoje).

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2022 metais Panevėžio rajono savivaldybėje vidutinis metinis valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijas gaunančių asmenų skaičius siekė 7 186 asmenis (valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijas gaunančių asmenų skaičius, tenkantis 1 tūkst. darbingo amžiaus gyventojų, aukščiau nurodytoje savivaldybėje tuomet siekė 324 asmenis). 2018–2022 metų laikotarpiu vidutinis metinis šios rūšies valstybinio socialinio draudimo pensijas gaunančių asmenų skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje padidėjo 252 asmenimis, visoje Panevėžio apskrityje – 1 067 asmenimis, o visoje mūsų šalyje – 19 463 asmenimis.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2022 metais Panevėžio rajono savivaldybėje iš viso buvo užregistruoti 1 863 bedarbiai. 2018–2022 metų laikotarpiu registruotų bedarbių skaičius šioje savivaldybėje sumažėjo 42 asmenimis. Pažymėtina, jog registruotų bedarbių skaičiaus mažėjimo tendencija 2018–2022 metų laikotarpiu buvo stebima ir visoje Panevėžio apskrityje (nuo 12 521 asmens (2018 metais) iki 12 032 asmenų (2022 metais)), tačiau visoje mūsų šalyje šis rodiklis aukščiau nurodytu laikotarpiu padidėjo (nuo 148 242 asmenų (2018 metais) iki 157 344 asmenų (2022 metais)). 2018–2022 metų laikotarpiu registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.) sumažėjo tiek Panevėžio rajono savivaldybėje, tiek

visoje Panevėžio apskrityje, o visoje Lietuvoje – padidėjo. 2018 metais šis rodiklis Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 8,5 proc., visoje Panevėžio apskrityje – 9,4 proc., o visoje Lietuvoje – 8,5 proc. 2022 metais registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 8,4 proc., Panevėžio apskrityje – 9,3 proc., o visoje mūsų šalyje – 9,0 proc.

Analizuojant 2018–2022 metų laikotarpio socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus dinamiką, stebima akivaizdi šio rodiklio mažėjimo tendencija tiek Panevėžio rajono savivaldybėje, tiek visoje Panevėžio apskrityje, tiek ir visoje Lietuvoje. 2018 metais socialinės pašalpos gavėjų skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 1 279 asmenis, visoje Panevėžio apskrityje – 8 258 asmenis, visoje mūsų šalyje – 71 213 asmenų, o 2022 metais socialinės pašalpos gavėjų skaičius Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 1 036 asmenis, Panevėžio apskrityje – 7 415 asmenų, visoje Lietuvoje – 64 568 asmenis. 2022 metais socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų, Panevėžio rajono savivaldybėje siekė 29 asmenis, visoje Panevėžio apskrityje – 35 asmenis, o visoje mūsų šalyje – 23 asmenis.

7.4. gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis (su šalies vidurkiu, kitų savivaldybių duomenimis ir pan.);

Aukščiau aprašyti gyventojų demografiniai ir sveikatos rodikliai buvo lyginami Panevėžio rajono savivaldybės, Panevėžio apskrities bei visos Lietuvos kontekste.

7.5. planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.

Ūkinė veikla reikšmingo neigiamo poveikio visuomenės sveikatos būklei neturės. Žiūr. ankstesniuose skyriuose.

Atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą nustatyti šie faktai:

Oro tarša. Atlikus objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimą, nustatyta oro taršos viršijimų nenustatyta.

Kvapai. Atliktas kvapo kaip teršalo modeliavimas parodė, jog įdiegus priemones kvapų koncentracija neviršys ribinių verčių.

Triukšmas. Prognoziniai triukšmo lygio skaičiavimai „CADNA A 4.6“ paketo parodė, kad triukšmo lygis nuo ūkinės veiklos teritorijos artimiausiose gyvenamosiose aplinkose ir už SAZ ribų neviršys ribinių verčių.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS:

8.1. šis skyrius rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis

Specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166 (su aktualia redakcija) 4 priedas nurodo, kad pastatams, kuriuose laikomi gyvūnai yra nustatomos

sanitarinės apsaugos zonos. Veiklai (nuo 300 iki 1199 SG) taikoma apsaugos zona 300 m. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, normatyvinės sanitarinės apsaugos zonos ribos yra tikslinamos, jų pagrindimą pateikiant šioje poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje.

Šioje sanitarinės apsaugos zonoje draudžiama:

1) statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, laisvės atėmimo vietų įstaigos pastatus);

2) įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;

3) keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;

4) planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonoje leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Sanitarinę apsaugos zoną galima tikslinti atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

Plačiau reglamentai pateikti teisės akte: Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/46c841f290cf11e98a8298567570d639/asr>)

8.2. Ataskaitos rengėjas, nustatydamas sanitarinės apsaugos zonos ribas, Ataskaitoje pateikia:

8.2.1. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą (topografinį planą, brėžinį ar žemėlapi, kurio mastelis 1:500–1:10000, tačiau gali būti naudojamas ir kitas mastelis, jei dokumentuose bus pateikta aiški šiame punkte nurodyta informacija), kuriame turi būti pažymėtos taršos šaltinio ir / ar taršos objekto arba keleto jų siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos, patikslintos pagal meteorologinius duomenis, pateikiamas sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymo arba tikslinimo pagrindimas, nurodomi gyvenamosios paskirties pastatai (namai), sodo namai, viešbučių, administracinės, prekybos, maitinimo, kultūros, mokslo, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatai, specialiosios paskirties pastatai, susiję su apgyvendinimu, rekreacinės teritorijos, kiti objektai (pateikiamas ne senesnis kaip 1 metų sanitarinės apsaugos zonos ribų planas);

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu atlikus sveikatai darančių įtaką veiksnių (aplinkos oro taršos, kvapų bei triukšmo) sklaidos analizę, įvertinus planuojamos ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, siūlome planuojamai ūkinei veiklai – **UAB „Pamargės pienas“ galvijų auginimo ir pienininkystės kompleksas, adresu Smilgių vs. 7, Smilgių sen., Panevėžio r.– nustatyti ~14 ha ploto siekiančias sanitarinės apsaugos zonos ribas.**

I SAZ teritoriją patenka sklypai: kadastro Nr. 6669/0003:164, 6669/0003:124, 6669/0003:74, 6669/0003:44, 6669/0004:176, 6669/0003:222, 6669/0003:147 ir valstybinė žemė.

Dviejuose sklypuose jau yra įregistruota „pastatų, kuriuose laikomi ūkiniai gyvūnai, su esančiais prie jų mėšlo ir srutų kaupimo įrenginiais arba be jų, sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis)“.

5 priede pridedami į SAZ patenkančių kitų (ne ūkio sklypų) registrų išrašai.

Sklypuose bei valstybinėje žemėje, kurioje specialioji sąlyga neįrašyta bus įregistruota.

6 Priede pateikiamas ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos raštas, kad specialioji žemės naudojimo sąlyga atstatoma klaidos taisymo atveju. Taip pat fizinio asmens informavimo raštas, registruoto laiško išsiuntimo kvitas.

Sklypų savininkų sutikimai pridedami 7 priede.

23 Lentelė. Į SAZ patenkančių sklypų duomenys

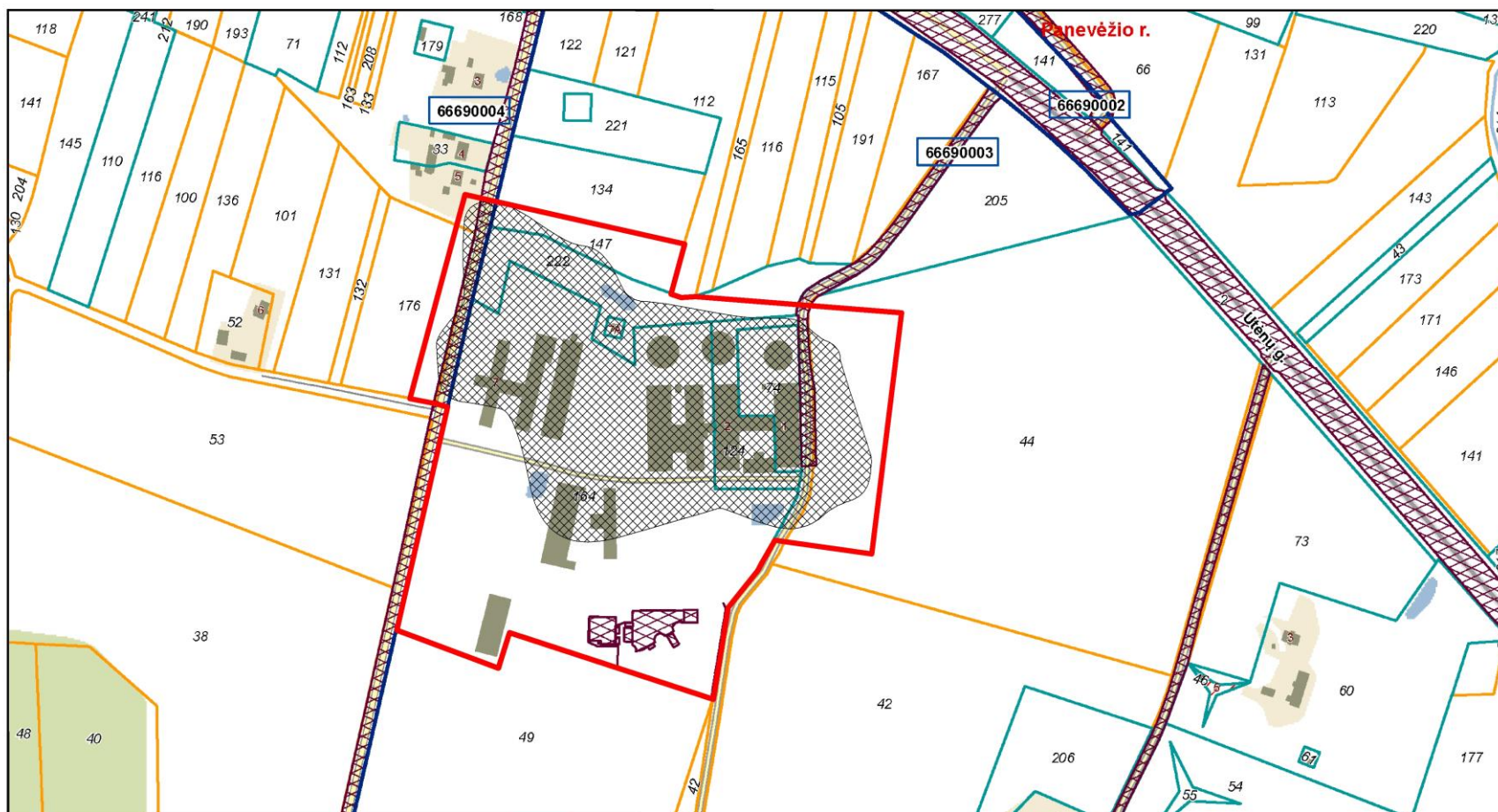
Eil. Nr.	Į SAZ patenkančio sklypo unikalus Nr., kadastro Nr.	Į SAZ patenkantis plotas, ha	Nuosavybės teisė	Adresas	Pastaba dėl specialiosios sąlygos
1.	4400-0546-9829, 6669/0003:164	9,0361	Nuosavybės teisė Savininkas: ŽŪB "AUGA Smilgiai" ir UAB "Bioenergijos vystymas" bei fizinis asmuo	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 7	Spec. sąlyga jau įrašyta
2.	6669-0003-0124, 6669/0003:124	0,6693	Nuosavybės teisė Savininkas: ŽŪB "AUGA Smilgiai"	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 2	Spec. sąlyga jau įrašyta
3.	6669-0003-0074, 6669/0003:74	0,5848	Nuosavybės teisė Savininkas: ŽŪB "AUGA Smilgiai"	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 1	Neįrašyta įrašyta, bet sklypas ūkio, todėl bus įrašyta, atskirto sutikimo nereikia.
4.	6669-0003-0044, 6669/0003:44	1,6 ha	Nuosavybės teisė fizinis asmuo. Nuomojasi: ŽŪB "AUGA Smilgiai"	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Utėnų k.	Priede pateikiamas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos raštas, kad specialioji žemės naudojimo sąlyga atstatoma klaidos taisymo atveju.
5.	4400-0193-7055, 6669/0004:176	0,35 ha	Nuosavybės teisė fiziniai asmenys.	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs.	7 Priede pateikiamas sutikimas.
6.	4400-6086-5165, 6669/0003:222	1,06 ha	Lietuvos Respublikai. Nuomojasi: ŽŪB "AUGA Smilgiai"	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs. 2	Priede pateikiamas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos raštas, kad specialioji žemės naudojimo sąlyga

					atstatoma klaidos taisymo atveju
7.	4400-0193-7133, 6669/0003:147	0,58 ha	Nuosavybės teisė fiziniai asmenys.	Panevėžio r. sav., Smilgių sen., Smilgių vs.	7 Priede pateikiamas sutikimas.
8.	Valstybinėje žemėje (nesuformuotas sklypas šiaurės vakarinėje pusėje)	~0,06 ha	Lietuvos Respublikai		Priede pateikiamas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos raštas, kad specialioji žemės naudojimo sąlyga atstatoma klaidos taisymo atveju
	Valstybinėje žemėje (nesuformuotas sklypas, kuriame yra pastatas numeriu 7A)	0,027 ha	Lietuvos Respublikai		Priede pateikiamas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos raštas, kad specialioji žemės naudojimo sąlyga atstatoma klaidos taisymo atveju
Viso SAZ plotas		~14 ha (tikslinama atliekant kadastrinius matavimus ar pan.)			

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

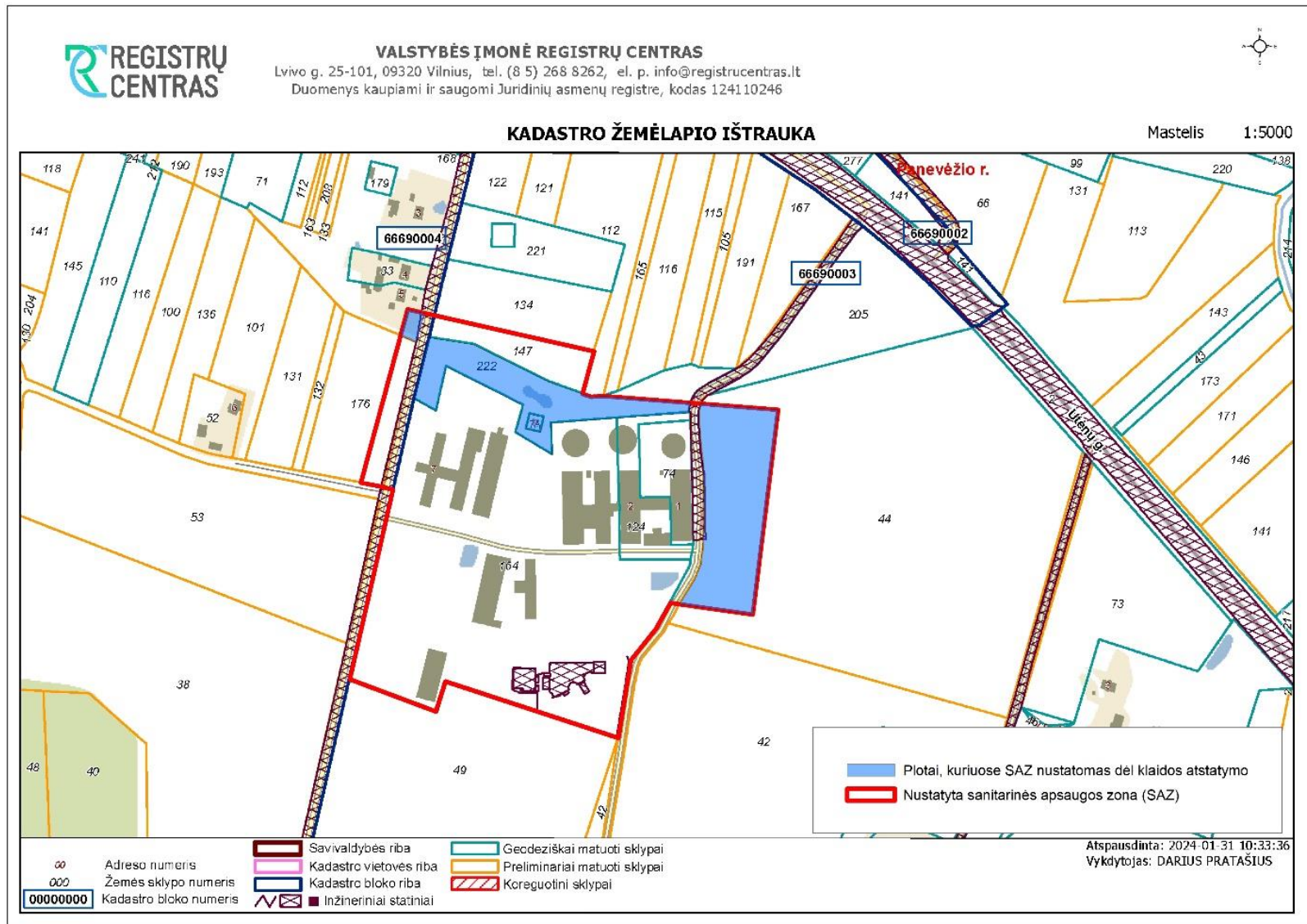
Mastelis 1:5000

∞ Adreso numeris	▭ Kadastro vietovės riba	▭ Geodeziškai matuoti sklypai	▭ Nustatyta sanitarinės apsaugos zona (SAZ)
000 Žemes sklypo numeris	▭ Kadastro bloko riba	▭ Preliminariai matuoti sklypai	▭ 5 kvapo vienetų zona
00000000 Kadastro bloko numeris	▭ Inžineriniai statiniai	▭ Koreguotini sklypai	

Atspausdinta: 2024-01-31 10:33:36
 Vykdytojas: DARIUS PRATAŠIUS

21 pav. Atlikus PVSV vertinimą rekomenduojama tokia nustatyta sanitarinė apsaugos zona (SAZ) ant VĮ „Registru centras“ kadastro žemėlapių ištraukos.

22 pav. Nustatomos SAZ ribos

Sanitarinės apsaugos zonos ribų dydžio tikslinimas pagrindžiamas šiais argumentais:

- atliktas triukšmo sklaidos modeliavimas parodė, jog veiklos metu oro taršos, kvapų normos, sklindančio triukšmo lygis neviršys teisės aktuose reglamentuotų ribinių dydžių už siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribų ir artimiausiose gyvenamosiose aplinkose.

8.2.2. sanitarinės apsaugos zonos ribų planą, topografinį planą su pažymėtomis teršalų sklaidos skaičiavimų vertėmis, izolinijomis, taršos šaltiniais;

Atliktas vertinimas parodė, jog fizikinė, cheminė ir kvapų ribinės vertės už siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribų neviršijamos.

Atliktas vertinimas parodė, jog ribinės vertės už siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribų nėra viršijamos. Izolinijos su vertėmis pateiktos ataskaitoje ir prieduose.

8.3. kai nustatomos arba tikslinamos jau vykdomos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos ribos, Ataskaitoje turi būti pateikti sanitarinės apsaugos zonos ribas pagrindžiantys duomenys, gauti remiantis faktiniais ūkinės veiklos skleidžiamos fizikinės ir cheminės taršos bei taršos kvapais duomenimis.

Fizikinės ir cheminės taršos vertinimai atlikti licencijuotomis programomis.

Atlikus planuojamos plėtros į aplinkos orą išmetamų teršalų, skleidžiamų kvapų bei triukšmo sklaidos modeliavimą, nustatyta, jog šių sveikatai įtaką darančių veiksnių ribinės vertės, reglamentuotos teisės aktuose, tiek ties siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribomis, nebus viršijamos.

9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS:

9.1. panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas;

Atliekant planuojamos ūkio plėtros poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, panaudoti šie kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai:

- ūkinės veiklos organizatoriaus pateiktų turimų dokumentų, informacinės medžiagos apie veiklą, analizė;
- literatūros apžvalga;
- teisės aktų, reglamentuojančių atitinkamas planuojamos ūkinės veiklos sritis, analizė;
- statistinių duomenų analizė;
- triukšmo modeliavimai atlikti licencijuota „CADNA A“ paketo programa, skirta pramoniniam, kelių ir geležinkelių triukšmui, įvertinant vietovės reljefą ir vietovės triukšmo absorbcines savybes, esamų ir planuojamų pastatų aukštį, meteorologines sąlygas;

- teršalų išsklaidymo atmosferos ore skaičiavimas atliktas programa „AERMOD“. Šia programa atliekant skaičiavimus įvedami penkių metų meteorologiniai duomenys kiekvienai metų valandai, t.y. aplinkos oro temperatūra, oro drėgnumas, vėjo greitis, vėjo kryptis, krituliai, debesuotumas, atmosferinis slėgis ir kiti skaičiavimams reikalingi parametrai;
- Kvapo koncentracijos įvertinimui, pagal išmetamų teršalų modeliavimo būdu AERMOD nustatytas koncentracijas aplinkos ore, buvo apskaičiuotos sukeliama kvapo koncentracijos aplinkos ore.

Šie aukščiau išvardinti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai pasirinkti siekiant atlikti kokybišką planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, atsižvelgiant į visus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniuose nurodymuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 (Suvestinė redakcija nuo 2020-01-01) „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinių nurodymų patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

9.2. galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos.

Pasirinkti ūkinės veiklos vertinimo metodai yra tikslūs ir objektyvūs, su vertinimo problemomis nesusidurta.

10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS: NURODOMA, AR PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS SĄLYGOS ATITINKA VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMUS ARBA KOKIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS SAUGOS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMŲ PLANUOJAMOS ARBA VYKDOMOS ŪKINĖS VEIKLOS SĄLYGOS NEATITINKA (KONKRETAUS TEISĖS AKTO STRAIPSNIS, JO DALIS, PUNKTAS).

Ūkinės veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus.

Atlikus planuojamos plėtros į aplinkos orą išmetamų teršalų, skleidžiamų kvapų bei triukšmo sklaidos modeliavimą, nustatyta, jog šių sveikatai įtaką darančių veiksnių ribinės vertės, reglamentuotos teisės aktuose už sanitarinės apsaugos zonos ribų nebus viršijamos.

11. SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS: NURODOMAS SIŪLOMŲ SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ DYDIS METRAIS, TARŠOS ŠALTINIS (-IAI), NUO KURIO (-IŲ) NUSTATOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS. PRIDEDAMAS SIŪLOMŲ SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ PLANAS (TOPOGRAFINIS PLANAS, BRĖŽINYS AR ŽEMĖLAPIS), KURIAME NURODYTOS SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS.

Siūlomas taršos šaltinio – UAB „Pamargės pienas“ galvijų auginimo ir pienininkystės kompleksas, adresu Smilgių vs. 7, Smilgių sen., Panevėžio r., sanitarinės apsaugos zonos dydis: ~140000 m² (~14 ha).

SAZ ribos pateiktos aukščiau esančiame paveiksle.

12. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS IR PAN.

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos, emisijų kontrolės ir pan. nėra tikslingos, kadangi planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenumatytas.

13. NAUDOTOS LITERATŪROS SĄRAŠAS.

1. „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių patvirtinimo“ 2000 m. spalio 30 d. Nr. 471/582 (Suvestinė redakcija nuo 2022-07-13);
2. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (EVRK 2 red.), patvirtintas Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“;
3. Oficialiosios statistikos portalas: <https://osp.stat.gov.lt>;
4. Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro statistinė informacija: <https://www.hi.lt/lt/plr-statistine-informacija.html>.
5. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (su naujausiais pakeitimais);
6. Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ ir Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių patvirtinimo“;
7. Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“, pakeista 2018 m. (Suvestinė redakcija nuo 2018-02-14);
8. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01);
9. Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas 2004-10-26 Nr. IX–2499 ir vėlesni pakeitimai (Suvestinė redakcija nuo 2023-01-02);
- 10.
11. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymai 2004 m. liepos 1 d. Nr. V-491 (Suvestinė redakcija nuo 2020-01-01)
12. Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo 2011 m. gegužės 13 d. Nr. V-474 (Suvestinė redakcija nuo 2023-11-01)

14. PRIEDAI. *Prie Ataskaitos pridedami Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniuose nurodymuose ir jų priede paminėti žemėlapiai, brėžiniai, schemas, nuotraukos, teršalų matavimų ir (ar) sklaidos skaičiavimų rezultatai, skaičiavimai, grafinė informacija, papildoma naudota informacija apie gyventojų demografinę arba sveikatos būklę, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo“, minimi dokumentai, susiję su visuomenės informavimu, ir kiti Ataskaitai rengti naudoti dokumentai.*